

Naročnina listu: =
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrto leta . . . " 2:50
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: =
 Celo leto . . . K 15.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivtrste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::

„Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Jugoslovanska ideja in Velika Srbija.

Zadnji tragični dogodek na Balkanu, smrt avstrijskega prestolonaslednika Franc Ferdinanda in njegove soproge, je najnovejša velevažna etapa v razvoju jugoslovanskega vprašanja. Odkar je naša Avstrija, anektirala Bosno in Hercegovino, obstoja med srbskimi Jugoslavlani nekaka nezaželen, struja, ki goji iredentistične ideje in gravitira v Srbijo. Aneksija Bosne in Hercegovine je odvzela Srbiji še zadnji up, da bi dobila kdaj te dežele; sledila je nato še avstrijsko-srbska kriza, ki je razmerje med obema državama še poostрила in povzročila trajno napetost. Odslej se je Srbija vedno trudila, da bi širila med bosansko-hercegovskim prebivalstvom velikosrbske ideje, posebno pa še med ondotnimi Srbi, ki tvorijo več kot eno tretjino vsega prebivalstva (40 odstotkov). Seveda se ne sme prezreti, da se bosansko-hercegovsko prebivalstvo, razven Hrvatov, ni veselilo aneksije; mohamedanci ne, ker so hoteli nazaj pod sultana, Srbi pa, ker bi se rajši priključili kraljevini. Tako so bila že od začetka v Bosni primerna tla za velikosrbsko agitacijo.

Pospeševalo pa je to gibanje posebno še nemodro postopanje pod madžarskim uplivom stoječe skupne vlade, ki ni vpoštevala razmer v anektiranih deželah in je uvedla popolnoma površno birokratsko upravo v nemško-madžarskem duhu. Preziralo se je katoliške Hrvate in mohamedane, a protežiralo pravoslavne Srbe. To je zelo slabo uplivalo na ondotno monarhijo zvesto prebivalstvo, ki se je čutilo prezirane in tlačene.

V tem smislu so se razmere razvijale do zadnje balkanske vojske, ko je prišlo celo gibanje v nov štadij.

Zmagoslavni izid te vojske je neprimerno dvignil zanos in moč Srbije. Mala Srbija, katere poprej nihče ni posebno mnogo vpošteval, si je v balkanski vojski naenkrat pridobila sloves vsled svojih zmag. Kot še enkrat večja država je pričela Srbija, naslanjajoč se na mogočno Rusijo, čisto novo politiko — samozavestno in skoro imperijalistično. Zmagoslavne bitke na Kosovem polju so v njih na novo oživele spomin na staro srbsko carstvo. Srbi so začeli stremeti po veliki srbski državi, ki naj bi obsegala vse Srbe, in če mogoče, tudi vse Jugoslavlane v svojih mejah. To je nova doba v jugoslovanskem gibanju, doba velesrbskih imperijalističnih stremeljenj.

To gibanje je pa še izdatno podprlo neprijazno stališče avstrijske diplomacije ob času balkanske vojske, tako da je danes velesrbska propaganda v Bosni tako razširjena, da sta postala naš prestolonaslednik in njegova soproga njeni žrtvi.

Kakor smo omenili, je ta propaganda v pretežni večini zasejana samo v avstrijskem prebivalstvu srbske narodnosti. V srcih dobrih katoliških Slovencev in Hrvatov pa te velikosrbske ideje niso našle odmeva. Mi se nahajamo v čisto drugi situaciji! Slovence zatirajo Nemci, Hrvate pa Mažari, tako da absorbira večino naših sil narodnostni boj, ki je trajna zapreka uspešnemu kulturnemu razvoju obeh bratskih narodov. Kulturna skupnost in sorodnost obeh narodov pa je porodila že od nekdaj idejo o združenju obeh narodov v okvirju monarhije, kar je jedro jugoslovanskega problema. Po ugodni rešitvi tega jugoslovanskega vprašanja stremijo vsi Jugoslavlani in to je ravno tisto žarišče, v katerega se stekajo vsi žarki jugoslovanskega čustvovanja in nahanja.

Omenjeni boj Slovencev in Hrvatov s svojimi narodnimi nasprotniki in nove razmere na Balkanu, osobito v Srbiji, so vzrok, da je danes nekaj jugoslovanske omladine, ki ne išče več rešitve tega vprašanja v okvirju Avstrije, temveč v inozemstvu.

Ogromna, pretežna večina Jugoslovancev pa, posebno katoliških Slovencev in Hrvatov, ki se zvesto drže svojega katoliškega naziranja, je ostala v kljub vsem tem slabim razmeram avstrijskega, dinastičnega mišljenja, tako da je jedro vsega jugoslovanstva popolnoma avstrijsko in dinastično.

Da je temu res tako, je razvidno iz sedanjih dogodkov v jugoslovanskih pokrajinah, ki nam na eklatanten način argumentirajo jugoslovansko čustvovanje in politično razpoloženje. Vsi jugoslovanski katoliki globoko obžalujejo grozni umor prestolonaslednikov in njegove soproge in ljudstvo daje duška svoji žalosti v pogromih in pouličnih demonstracijah proti Srbom. Vsi so enega mišljenja in enega duha, da je umor prestolonaslednikov zločin tistih elementov, ki so pozabili, da so vzrasli v Avstriji, da jih je vzgojila Avstrija, da so dolžni dinastiji zvestobo. Vsi katoliški Jugoslavlani, ki smo si svesti svojih zgodovinskih tradicij in svoje pripadnosti k habsburški monarhiji, obsojamo to velikosrbsko gibanje brezvestnih krogov. Svesti smo si, da se mora jugoslovansko vprašanje rešiti v mejah prava in pravih kulturnih idej. Meje prava pa so meje habsburške

monarhije, meje pravih kulturnih idej pa so načela krščanskega svetovnega naziranja. V teh mejah se bomo katoliški Jugoslavlani zavzemali in potegovali za rešitev jugoslovanskega vprašanja. Zadnji žalostni dogodek v Sarajevu naj na eni strani nas Jugoslavlane uči, kako se ne sme reševati jugoslovansko vprašanje, na drugi strani pa naj se učijo od njega vodilni krogi pri vladi, kako naj oni pripomorejo k rešitvi jugoslovanskega vprašanja. Glavna moč v Avstriji, ki naj reši splošno narodno avstrijsko vprašanje, je katoličanstvo. Katoličanstvo vsebuje v sebi tista načela večne vrednosti, ki zamorejo rešiti to zamotano vprašanje. Naša naloga pa naj bo, da ta načela uresničimo v ljudstvu, s tem, da ga na podlagi zdravih in jasnih načel pravno, gospodarsko in kulturno dvignemo. Zdravemu in pravnemu narodu se ni treba bati bodočnosti. Z veseljem in zaupanjem lahko gremo nasproti onemu velikemu momentu, ki nam ga nakloni božja previdnost, da se dejansko reši jugoslovansko vprašanje.

Po umoru.

Nove podrobnosti o sarajevskem atentatu.

Neka oseba iz najbližje okolice pokojnega nadvojvode Franca Ferdinanda, ki je skupno z njim doživela strašen sarajevski dogodek, poroča sledeče podrobnosti:

Vsi dosedanja opisi slikajo sarajevsko grozodejstvo tako, kakor da bi vojvodinja Zofija živela dalj časa, nego njen soprog in sicer še en četrt ure. Toda to je neresnično in iz juridičnih vzrokov važen dokaz, da je ravno nasprotno res. Ko je bila vojvodinja Zofija zadeta od morilčeve kroglice, je razprostrla roki in se oklenila okoli vratu svojega soproga. Sekundo pozneje je smrtna kroglica zadela tudi že nadvojvodo. Še je zaklical: „Zofija, Zofija, ostani pri otrokih!“ besede, ki smo jih še slišali jako razločno. Grof Franc Harrach, ki je videl, da je nadvojvoda ranjen, je vprašal: „Cesarska Visokost, ali Vas zelo boli?“ Nadvojvoda je še stresel z glavo in odgovoril: „Ne, saj ni nič!“ Baron Andrej Morsey, ki je med tem s poročnikom avtomobilnega kora Greinom planil na atentatorja in ki je ves osupel zapazil, da je nadvojvoda smrtno ranjen, je prijel nadvojvodo za roko in ga vprašal: „Cesarska Visokost, ali naj kaj sporočim otrokom?“ Prestolonaslednik pa ni dal več nikakega odgovora, se krepko nagnil nazaj in izgubil zavest. Četrto ure pozneje je umrl, do-

Usmiljenka je zardela in povsila glavo, zdravnik pa je, še vedno se smehljaje, pristopil k drugi postelji, k drugemu bolniku . . .

Poročnik Velimir Gostimirovič je bil izven nevarnosti. Rana je celila, zdravje se vračalo. Ležal je pa še vedno najraje z napol odprtimi očmi, kakor da gleda v polsnu prijetno in sladko prikazen. In vsakokrat, ko je odprl oči, je plul njegov pogled še hrepeneče po dolgi vrsti postelj, se ustavljal na usmiljenkah, ki so pomagale zdravnikom in stregle bolnikom, kakor bi iskal med njimi znan obraz iz sanj onih noči, ko je ležal polzavesten, viseč še med življenjem in smrtjo. Zaman! Obraz, tistega znane ga in sladkega obraza ni bilo. In vendar je hrepeneč po njem, po odsevu tistih milih, sijajnih oči, ki so bedele nad njim v skrbeh in ljubeče ter mu pripovedovale o ljubezni. Kje je sedaj ta obraz, kje te oči in ona topla, sladka usta? Sanjal je o njih, čutil jih je, a sedaj, ko bi lahko gledal v resnici, kje je sedaj vse to? Ali se je motil? Ali je bila ta vizija le plod možganov, plod svoje težke rane? Kdo mu li naj to razjasni?

Vsakokrat, ko se je vzbudil, je zagledal pri postelji usmiljenko, a njen obraz mu je bil tuj. Njene oči so gledale sicer sočutno nanj, a te oči niso bile take, kakor jih je gledal v snu. In čudno! Ko je poprej na pol bedeč, na pol v omočici in malone ves dan gledal tako znan obraz nje, katero je ljubil, kako se je sklanjala nad njim, da mu je srce utripalo v opojni slasti, je ta obraz zagledal sedaj le redkokečadaj. Le v pozni noči je tuintam začutil topel dih, sladek napoj rožnatih ustnic. Mižaje je gledal znan, mili obraz ljubljene dekleta, ki ga je pustil v domovini v Belgradu, ki več ne mara zanj! In ni si upal spregledati, boječ se, da mu zgine slika, ni si upal razširiti rok, da bi objel ljubeče bitje, boječ se, da poseže po praznem vzduhu. Le njegove ustnice so šepetale v hrepenenju in sladkobi:

— Marta! . . . Marta! . . .

PODLISTEK.

Starogorski.

Usmiljenka.

(Dalje.)

Nato je jel peti:

Kliča Vila v Urvini planini:

vstani, Marko, majke sin edini!

Tužna plaka majka Jerosima:

Domovina vsa je polna dima!

Grom topov, čuj, zemlja vsa koleba,

bojni klic razlega se do neba —

Blisk, Turčin je švignil v naše polje,

hoj, li deco, naj sinove nam pokolje?

Vstani, Marko! Duh tvoj iz planine

plani v prsa srbske domovine!

Plani v kri in jo podžgi na slavo,

zavihraj na vojno z junoši — krvavo!

Solnce naj ne vidi, naj ne vidi zvezde,

kdor s teboj na vojno mi ne grede!

Hoj, naš ponos, dni nekdanih priča,

duh junaški — Marka Kraljeviča,

v boj že jaha silnega araba,

bliska s sablje mu svoboda zlata . . .

vesela ti Vila, majka Jerosima,

Srb pred Turkom straha prav nič nima.

Dečice, Gusinje . . . Črnogorci, kadar

navalijo — vzamejo še — Skadar;

Srbi: Skoplje, Prizren, Baba Eski,

Kirkilise pale v silnem treski . . .

Spo Bolgari v daljo zmagoviti,

kri njih konji gazi s kopiti:

kamor navalijo — tam krvi potoki,

mro, bežijo — turški krvoloki . . .

Brez moči, preplašen, brez uteha

Turek bega, več že nima strehe . . .

Vse na boj! tam v sinji daljnji dalji

naši spo časti ponosni kralji!

A pred njimi? Glej ga tam konjiča,
 a na konju glej ga — Marka Kraljeviča!

Guslar je pel, poslušalcem pa je gorelo srce. Mimo se je peljal voz. V njem je sedela mlada dama — gospodična Marta Bogdanovičeva. Peljala se je na kolodvor. Vstopila je h Rudečemu križu kot usmiljenka in sedaj se odpravlja v Sofijo in od tam v Svilen, streč srbskim ranjencem, zakaj en del srbske armade je odšel prek Odrin, Bolgarom na pomoč . . .

— Gospod zdravnik, ali mu je že bolje?

To vprašanje je stavila vsakokrat naša mlada usmiljenka zdravniku, ko je šel od ranjenega poročnika proč.

— Bolje, bolje — je odgovoril vedno zdravnik s tolažečim glasom. Pri srcu mu je bilo hudo, zakaj upanja je bilo malo. A nekega dne, ko mu je stavila usmiljenka to vprašanje vnovič, ji je podal roko in dejal iskreno:

— Gospodična, hvala Bogu!

Usmiljenka je vzdrltela. V teh besedah je bilo za njo toliko sreče in utehe, da so ji na mah orosele oči. Sklonila se je in poljubila roko zdravniku z vso hvaležnostjo ljubečega srca.

Zdravnik pa je dejal presenečen:

— Gospodična?!

— Ne govorite . . . ne govorite . . . prosim vas . . . rešili ste ga, oh, kako sem srečna, kako li sem srečna . . .

Zdravnik pa je dejal počasi, naglašaje vsako besedo:

— Rešil ga nisem jaz, nego vaša požrtvovalnost, gospodična. Prebedeli ste pri njem skoraj vse noči. In dasi ni vedel, da ste vi, ker je bil vedno le neka v polzavesti, je vendar le čutil vašo bližino.

Nato pa je dodal smehljaje:

— Kdo bi si mislil, da se najdeta tako!

čim je vojvodinja takoj neposredno po strelu, ki je predrl trebušno žilo odvodnico, se preselila v večnost.

Naravnost gorostasni so pogreški in zamude, ki jih je kriva civilna uprava Bosne pri varnostnih odredbah v Sarajevu. Strela enega morilca se čisto evidentno ne more zabraniti, toda dejstvo, da se je vgnjezdila v Sarajevu cela zarota, da se je zamoglo nemoteno zbrati po sarajevskih ulicah cel kup zarotnikov, da tega sarajevska policija niti slutila ni, to kaže na brezmejno brezbriznost, s katero se je postopalo. Morilca Principa je obdajala cela gruča zarotnikov in ko so častniki, ki so spremljali prestolonaslednika, planili na morilca, jim je skočila nasproti kopica somorilcev, tako da so si morali delati kar s sabljami pot. Nek mestni policaj, katerega je baron Morsey opomnil, naj intervenira, se je baje tako obnašal in celo simpatiziral z morilem, da ga je nek častnik s sabljo pobil. Zanikrnost civilne uprave v Sarajevu je bila tako očitna, da se je po prvem atentatu nadvojvoda Franc Ferdinand sam izrazil o tem in sarkastično rekel glede napadaleca Čabrinovića svoji okolici: „Ta dobi gotovo še zlat zašlužni križec!“

Obnašanje kneza Montenuova.

Že v zadnji številki smo govorili o čudnem postopanju kneza Montenuova pri pogrebnih slavnostih. Poroča se še, da je sploh knez Montenuovo porabil vsako priliko, da je pokazal vojvodinji, da ni enakopravna s cesarsko hišo. Izmed mnogih incidentov, do katerih je prišlo med pokojnim nadvojvodom in knezom Montenuovo, je posebno značilen sledeči: Pri neki dvorni slavnosti je stal prestolonaslednik na desni strani cesarja. Knez je kot dvorni ceremonijar nenadoma stopil pred njega in ga opozoril: „Visokost! Vaš prostor je na drugi strani!“ Nadvojvoda mu je jedrnat in glasno odgovoril: „Gospod! Zapomnite si: moj prostor je tam, kjer stojim! Odstopite!“ Sličnih zgodb je jako mnogo in zatrjuje se, da je knez Montenuovo baš zato izdelal tak pogrebni ceremonijel, ker je ostal tudi še preko smrti prestolonaslednikove njegov nasprotnik.

Kdo je v Sarajevu zanemaril politično službo?

Veliko krivdo glede strašnega grozodejstva v Sarajevu nosi vodja policije pri deželni vladi v Sarajevu, sekijski načelnik Božidar Žurunič, Srb, ki je načelnik administrativnega oddelka. Popolnoma se je dokazalo o tem možu, da je vedno goljufal s svojimi optimističnimi poročili o srbskem taboru avstrijske vlade in je tudi zabranil, da se ni proti že jako dvomljivim pojavom med srbsko mladino nič resnega ukrenilo. Sekijsky načelnik Žurunič je, kakor se je do sedaj jasno dokazalo, glavni krivec na vsem, kar se je glede varnostnih odredb v Sarajevu zagrešilo. — Generalni major Sujarić, poveljnik c. in k. žandarmerije v Bosni, je oblast opomnil na to, da za varnostno službo v Sarajevu na razpolago svoje orožnike in da s svojim moštvom za vse garantira. A to se mu je odklonilo z motivacijo, da avtonomija mesta Sarajeva ne trpi take uporabe orožnikov. Sarajevski policaji so tudi pokazali, da jih je premalo in da so nezanesljivi.

Deželni šef bosanski, Potiorek, odstopi?

Neka dunajska privatna korespondenca poroča iz Sarajeva, da se z veliko gotovostjo govori v poli-

tičnih krogih, da je dobil deželni šef Potiorek povabilo, naj prosi za demisijo.

Potiorek je po mnenju vseh, ki so sodoživeli grozne sarajevske dni — in to mnenje zastopa enoglasno osobito bližnja okolica umorjenega nadvojvode — bil edini v bosansko-hercegovski deželni upravi, ki se je sijajno izkazal. Neka oseba nadvojvodega dvora sodi o njem: „Potiorek je bil občudovanja vreden. On se je v teh grozopolnih urah izkazal tako, kakor bi se le malokdo.“ Tudi ni resnično, da je po atentatu padel v nezavest.

Potiorek uživa pri Hrvatih in pri mohamedancih brezprimerno spoštovanje in priljubljenost. Da bi se ga sedaj odtegnilo Bosni, bi se reklo, poplačati Srbe, kojim je ravno na poti Potiorek, ta močni zastopnik monarhije v Bosni. Ko bi se njega hotelo delati odgovornega, bi se reklo z najbrutalnejšimi sredstvi nadaljevati oni sistem, ki je pripeljal do sarajevskega zločina. To si naj zapomni skupni finančni minister pl. Bilinski.

Bolgarski glas o atentatu.

Bolgarski časopis „Preporec“ priobčuje v članku pod naslovom „Avstro-Ogrska in Macedonija“ neko primero med položajem srbskega prebivalstva v monarhiji in bolgarskega prebivalstva v Novi Srbiji. List pravi, da imajo Srbi v monarhiji lastne šole, cerkve, njih narodnost, jezik in vera je priznana, varnost življenja in imetja jim je postavno zajamčena. Vsi narodi Avstrije imajo samoupravo in so zastopani v parlamentu. Nasprotno pa je položaj Bolgarov v Novi Srbiji naravnost neznošen, že izzasrede preteklega stoletja obstoječe šole in cerkve se zapirajo, nikdo ni varen niti življenja, niti premoženja, ne pripoznava se razven srbskega nobena druga narodnost, Bolgari se morajo imenovati Srbe, nimajo samouprave, Macedonija v skupščini ni zastopana. Srbe v monarhiji je v vsakem oziru naravnost zavidati v primeri s položajem Bolgarov v Macedoniji. Tožbe in obrekovanja srbskega časopisja napram avstro-ogrski monarhiji so torej popolnoma neosnovane.

Enako pripominja zofijski „Dnevnik“: Srbi v Bosni in na Hrvatskem uživajo vse politične in meščanske pravice. Avstrijske oblasti jih niso spodile, žena niso sramotili in otrok masakrirali. O šolah in cerkvah niti ne govorimo. Imajo jih v izobilju. Še več: Bosna ima parlament, kamor pošiljajo Srbi zastopnike. In kljub tem privilegijem so Srbi umorili avstrijskega prestolonaslednika. Kaj naj store v tem slučaju Bolgari v Macedoniji? Ni li srbska metoda, da se rešuje narodnostna in politična vprašanja z umori in atentati? Srečno je bolgarsko ljudstvo, ki nima tako divjih instinktov, kakor Srbi; Zofija ni mesto, kjer bi se kotili zločini. Bolgarsko ljudstvo pa zna komplicirana vprašanja reševati legalnim putem. Macedonski Bolgari niso zločinci in kar jih razlikuje od Srbov je to, da se znajo boriti za svoje pravice z lojalnimi sredstvi.

Zopetna burna seja hrvatskega sabora.

Seja hrvatskega sabora dne 6. t. m. je bila že zopet zelo burna. Otvorila se je še le okoli 12. ure popoldne. Ko se je čital zapisnik prošle seje, so pravaši klicali, da je zapisnik falzificiran in dr. Prebeg je odločno nastopil proti sestavi zapisnika in izjavil, da je laž, da bi bilo predsedstvo pooblaščno zastopati sabor pri dunajskih pogrebnih slavnostih. (Pra-

vaši burno odobravajo.) Nato je govoril dr. Frank, ki je pričel pripovedovati o srbski propagandi. Večina je delala kravale in predsedujoči podpredsednik dr. Magdič je hudo razžalil dr. Franka. Pravaši so zato ogorčeni vprizorili velik vihar. Klicali so predsedniku: Vi ste tudi morilec, kajti bili ste sokrivec umora nad Jožefom Frankom! Vi ste ogrsko-srbski lakaji, morileci, izdajalci, ogrski stipendisti. Vsled tega je nastal tak šum, da se ni čula niti ena beseda in se je seja prekinila.

Ob ¼4. uri popoldne se je seja zopet začela. Ko je prevzel dr. Magdič predsedništvo, je zaklical poslanec dr. Horvat: Ste že zopet tu, vi srbski kralji! Pravaši so venomer ogorčeni klicali: Morileci! Kakšne direktive ste dobili iz Beograda? Vi ste umorili prestolonaslednika! Med velikim krikom se je sprejel predlog, da se dr. Frank, Zatluka in dr. Horvat izključijo od 60 sej, Vučetić in dr. Prebeg od 30, ostali pa dobe ukor. To je izzvalo nečuten škandal; pravaši kličejo večini: Banditi! To je impertinenca! Sokrivci Principovi! Med groznim vpitjem in medsebojnimi očitaji je predsednik sejo zaključil.

Razpust bosanskega sabora.

Bosanski sabor je razpuščen. Ta odredba je bila potrebna, ker ni bilo misliti, da bi prišlo v saboru pod danimi razmerami v doglednem času do delazmožnosti. V Bosni bo še trajalo izjemno stanje nadalje. Z razpustom sabora izgube vsi poslanci imuniteto in njih zaslišanje bo vsled tega omogočeno. Govori se, da bodo pozapri več srbskih poslancev, ki so baje z umorom avstrijskega prestolonaslednika v zvezi.

Nadvojvoda Friderik — generalni nadzornik armade.

Javlja se, da bo najbrže dne 15. julija imenovan vrhovni poveljnik deželne brambor, nadvojvoda Friderik, za generalnega nadzornika armade in bo kot tak prevzel del funkcij, ki jih je izvrševal pokojni prestolonaslednik kot vrhovni poveljnik celokupne avstrijske oborožene sile. Generalnega inspektorata nad mornarico nadvojvoda Friderik ne dobi, ampak bo poverjeno to admiralu Hausu.

Cesar zopet v Išlo.

V torek, dne 7. t. m., zvečer se je odpeljal naš cesar z dvornim vlakom zopet v Išlo, da nadaljuje na tako krut način prekinjeno svoje poletno bivanje. — Spremljajo ga generalni adjutant baron Bolfras, kabinetni ravnatelj baron Schiebl, zdravnik dr. Kerzl, dvorni župnik Seidl in ostalo spremstvo. — Na Dunaju je ljudstvo priredilo odpotojučemu vladarju špallir in navdušene ovacije. Z ozirom na globoko žalost je oficijelni in slavnostni sprejem v Išlo popolnoma odpadel.

Čabrinovič — socijaldemokrat.

Prav nič se ne čudimo, ko izvemo, da je pripadal atentator Čabrinovič rdeči organizaciji, 17 let star je bil že voditelj neke socijaldemokratske organizacije. Ko so nameravali katoličani ustanoviti neko svoje mladeniško delavsko društvo, se je priključil na njihov shod Čabrinovič in jih napadl. Posebno veselje je imel, napadati katoliško vero in njeno duhovščino. Že takrat je baje prepotoval Nemčijo, Belgijo, Francosko in Avstrijo in se navzel socijalističnega duha, ki je sedaj jasno pokazal, kakšne sadeve obrodi.

In ona se mu nasmehne tako prijazno in milo, da je izginil ves dvom, kakor pena. Za hip nato jo je že držal v svojem naročju.

Zaprla je oči in sloneč na njegovih prsih, je drhtela sreče in šepetala:

— Imam te zopet, Velimir . . . moj ljubi Velimir . . .

Tiho je šel zdravnik proti vratom z nesmehom na ustnih in rosnimi očmi ter jih pustil sama. — — — — —

Smešnice.

E k o n o m.

Letovičar: „Kako je pa to, da ste se preselili iz vaše hiše?”

Kmet: „Stanovanje mi je bilo premajhno za mojo družino s šestimi otroci; sedaj sem ga oddal neki gospodi iz mesta, ki šteje 10 članov družine.“

G l a v n a s t v a r.

— Gospa, morda hočete kupiti avtomobil? Ali ga mogoče že imate?

— Avtomobila še ne, pač pa lepega šoferja!

R a z l a g a.

„Oče, kdaj pa postane bolezen „kronična?““

„Kakor hitro si bil pri zdravniku!“

Z d r a v e r i b e.

Bolnik: Ali so ribe zdrave?

Zdravnik: Jaz nisem še nobene zdravil.

R i b o l o v.

Nedeljski lovec: „Zares čudno, da je tu ribarenje dovoljeno; po drugih vodah je pa to povsod zabranjeno.“

Kmet: „Veste, to je tako; pri naši zadnji občinski seji smo sklenili, da se lahko tukaj lovi ribe, ker ne najdete v njem ribjega repa, ako bi ga tudi celo leto iskali.“

In tedaj se je sladka prikazen sklonila k nje. Njeno oko se je nasmehnilo. Na ustih je začutil vroč poljub. Razširil je roke nehote, hoteč objeti njo in jo priviti na srce. Ali prikazen se je umaknila in izginila za dolgimi vrstami postelj.

Odpri je oči!

Luč je motno svetila in v tem polmraku je videl sence postelj njegovih sotrpino in tam ne daleč od njegove postelje je stala usmiljenka in podajala ranjencu vođe.

Velimir se je sklenil in njegove ustnice so zašepetale:

— Marta!

Usmiljenka se je počasi obrnila in Velimir je legel nazaj z bolešnim, prevaranim izrazom v svojih očeh.

— Kaj želite, gospod poročnik?

Velimir je zmajal z glavo:

— Nič.

— Klicali ste me!

Velimir jo je pogledal.

— Vi se zovete Marta?

— Da.

— Ste Srbinja?

— Da.

Velimir je vzdihnil in zamižal ter tiho zašepetal:

— Niste vi Marta, niste . . .

Usmiljenka je gledala nekaj časa v njegovo lice in se smehljala.

Velimir Gostimirovič je vstal. Rana se mu je do malega zacelila. Lahko zapusti bolnišnico, da se do dobrega pozdravi v domači oskrbi.

Vesel je bil poročnik Velimir Gostimirovič te vesti.

Zdravnik, ki mu je sporočil to, mu je stisnil roko in dejal:

— Veseli me, da ste prestali tako rano. Na žrtvenik domovine ste položili svoje življenje. Glejte! To življenje se vam vrača in za vašo požrtvovalnost vas čaka nagrada.

Velimir se zahvali raztreseno.

Zdravnik pa nadaljuje:

— Pojdite z menoj v pisarno. Da ne bode te tovali sami, vas bo spremljala ena izmed usmiljenk, Srbinja iz Beograda.

Poročnik je obstal.

— Usmiljenka?

Zdravnik na to ni odgovoril ničesar, nego ga je prijel za roko in ga peljal seboj.

Ko sta stopila v pisarno, je poročnik nenadoma obstal.

Zdravnik pa je primaknil stol in dejal poročniku:

— Sedite, prosim! No, kaj vam pa je, gospod poročnik?!

A Velimir Gostimirovič je stal s široko odprtimi očmi in gledal usmiljenko, ki je stala povešenih oči tam pri mizi, zardevajoča in tako ljubka. Ni verjel svojim očem. Zdelo se mu je, da vnovič gleda tu pred seboj prikazen in kakor takrat v polsnu so šepetale njegove ustnice:

— Marta! Marta!

Zdravnik pa je dejal:

— To je ona usmiljenka, gospod poročnik, ki vas pospremi domov. Upam, da se vam pod njenim varstvom in negovanju ukrepi zdravje, kakor se vam je pod njenim požrtvovalnim trudom že tudi zacelila rana.

Zdaj šele se je poročnik zganil. Stopil je naprej, razprostrl roke in vskliknil s pol radostnim in pol plašnim glasom, kakor bi se še vedno bal, da bi ne bile sanje, kar vidi in čuje:

— Marta . . . ti . . .

Politični pregled.

Kaj bo z državnim zborom?

Stranke avstrijskega parlamenta so vzele z zadovoljstvom na znanje, da namerava vlada sklicati državni zbor v drugi polovici meseca oktobra. Vlada ne bo zahtevala od državnega zbora veliko več, kakor rešitev budžeta. Preosnova pravilnika je zgolj interna zadeva zbornice. Jesensko zasedanje bo pač zadnji poskus, ki ga bo napravila vlada s sedanjo zbornico. Če bi se pa tudi za jesensko zasedanje ne moglo najti nobenega delovnega aranžmaja, potem državni zbor ne bo več odgojen, ampak zaključen, kar bi pomenilo ne le izgubo diet, ampak tudi izgubo imunitete. Temu bodo morale stranke posvetiti še vso svojo pozornost, kajti zaključek sesije bi bila le predigra za razpust. Posebno važna, morda najvažnejša naloga jesenskega zasedanja bo volitev delegacij. To vprašanje bo izkušnja za eksistenčno zmožnost druge ljudske zbornice.

Odsek za socijalno zavarovanje.

V sredo, dne 8. t. m., je imel odsek za socijalno zavarovanje avstrijske zbornice svojo zadnjo sejo, v kateri je bilo končano posvetovanje o zakonskem načrtu glede socijalnega zavarovanja. Za poročevalca v zbornici si je odsek izvolil poslanca dr. I. Kreka.

Ministrski svet.

V torek, dne 7. t. m., se je sešel na Dunaju ministrski svet, ki je imel v prvi vrsti nalogo, pregledati rezultat preiskave glede atentata v Sarajevu in se posvetovati, kako postopati v Bosni, da se omeje ondi državi sovražne težnje. V politični upravi, na policiji in v šoli se bo moralo nastopiti, da se radikalno zaduši velikosrbska agitacija. V izključno vojaškem oziru se ni izdalo in tudi ne sklenilo izdati kakih določil. Kaka vojaška akcija, ki bi zadevala pomnožitev vojaštva, ni nameravana.

Deželnozborske volitve v Istri.

V soboto, dne 4. t. m., se je vršila v tretjem mestnem volilnem okraju v Pulju ožja volitev med Lahom in Hrvatom. Hrvatski kandidat Stihovič je dobil 439 glasov, italijanski liberalcec Fabro pa 359; zmagal je torej hrvatski kandidat z večino 80 glasov. S tem so za istrske Hrvate in Slovence končane deželnozborske volitve, s katerimi so združeni Hrvati in Slovenci lahko popolnoma zadovoljni. Sicer si niso priporili pri teh volitvah nobenega novega mandata, kar se pa pri obstoječih sedanjih razmerah tudi ni dalo pričakovati. Nasprotniki so napeli vse sile, da bi združenim Slovincem in Hrvatom iztrgali kak okraj, a to se jim kljub pomoči Nemcev ni posrečilo. Novi deželni zbor istrski šteje sedaj 19 Hrvatov in Slovencev, 22 italijanskih liberalcev, 1 kršćanskega socijalca, 1 socijalista in 3 viriliste. Ako bi hotelo priti do poštenega narodnega sporazuma, bi bilo 24 glasov proti 22.

Madžari bodo tlačili Jugoslovane naprej.

Grof Tisza je v ogrskem državnem zboru dne 8. julija zatrjeval, da se sistem na Hrvatskem, Bosni in Hercegovini ne spremeni. Srbi se bodo torej še nadalje protežirali. Seveda, kajti velesrbska in vele-madžarska struja pleteta izdajalske niti pod enim klobukom. Grof Tisza v svojem govoru ni našel tako hudih besed proti velesrbom, kakor proti dinastiji zvestim katoliškim Hrvatom, ki hočejo trializem.

Grof Tisza bodoči zunanji minister?

V krogih madžarskih politikov se zadnje dni po dogodku v Sarajevu šepeta novica, da bo grof Berehtold v jeseni odstopil, na njegovo mesto pa prišel sedanji madžarski ministrski predsednik grof Tisza. Težko je uganiti, ali je tej novici podlaga le samo madžarska želja, ali pa se opira tudi na mnenje višjih krogov. Madžarski politiki trdijo seveda zadnje in pravijo, da potrebuje država v sedanjem položaju železne roke, kakoršna je Tiszova. Grof Tisza še bi prejel kot ministrski predsednik izpeljal poddržavljenje komitatne uprave, razpisal in vodil še nove državnozborske volitve in šele potem, ko bi delovna stranka imela zopet večino, zapustil svoje sedanje mesto ter odrinil grofa Berehtolda. V Avstriji je sicer vse mogoče, toda mi ne verjamemo, da bi grof Tisza bil pravi mož, kateremu bi se smelo izročiti vodstvo zunanje politike. V tej stroki ni treba samo železne roke, ampak tudi mnogo državniške vednosti, ki pa Tiszi popolnoma manjka.

Albanski nemiri.

Položaj v Albaniji, osobito v Draču, postaja že vedno neugodnejši. Iz južne Albanije se čuje, da so Epiroi, ki so bili do sedaj nekaj časa čisto mirni, sklenili, da izrabijo sedanjo zmeđo in zopet proklamirajo neodvisnost južne Albanije. „Zeit“ poroča, da ima vse sedanje gibanje v južni Albaniji čisto agrarno-revolucionarni značaj in da se lahko že vsak trenutek zgodi, da se južna Albanija formalno odcepi od države. Kar se tiče pregnanega Essad paše, poroča „Albanska korespondenca“ iz Drača, da se širi po Albaniji vest, da se bo Essad paša zopet že kmalu povrnil nazaj v deželo. Izkrečal se bo v Barum šel nato v Skađer.

Pariški listi poročajo iz Rima, da je demisija kneza Wieda neizogibna in da je le vprašanje še nekaterih dni. Knez in soproga sta sicer še v Dra-

ču in ni res, kakor trdijo nekateri listi, da se je podala kneginja na neko avstrijsko vojno ladijo. Pač pa je res, da se namerava v najkrajšem času podati na rumunski dvor in tam izposlovati nekaj pomožnih čet za Drač in če se bo dalo tudi nekaj prostovoljcev za ubogega Prenek Bib Dodo, ki je pred kratkim naravnost zahteval od kneza mož in denarja. Sicer pa ni upanja na zboljšanje položaja, kar dokazuje dejstvo, da se že pripravlja mednarodna kontrolna komisija, ki bo prevzela provizorično vlado in sicer za kolikor mogoče dolgi čas.

Mirovna konferenca.

Nizozemska vlada je predlagala svoječasno vladam vseh držav in dežel, katere je povabila k udeležbi drugega mirovnega kongresa, da naj se sporazumejo za izvolitev odbora, ki bo imel nalogo, da sestavi končni program za tretji mirovni kongres. — Temu pozivu so se odzvale vse vlade in so imenovale svoje zastopnike v ta pripravljalni odbor. Skupno se je sedaj na podlagi teh odgovorov raznih vlad že sklenilo, da se skliče ta pripravljalni odbor dne 1. julija 1915 v Haag.

Novi rimski župan.

Novo izvoljeni občinski svet v Rimu je izvolil z 62 izmed 78 oddanih glasov kneza Colonna za župana. Velika množica ljudstva je pred mestno hišo navdušeno pozdravila novega župana, s katerim zginejo zadnje sledi na žalostno resnico, da je sedel še pred kratkim na županskem stolu večnega mesta — prostozidarski žid Nathan.

Angleški politik Jožef Chamberlain umrl.

V Londonu je dne 3. t. m. zvečer umrl bivši državni tajnik za kolonije Jožef Chamberlain. Bil je eden največjih angleških državnikov in politikov. Rojen je bil leta 1836 v londonskem predmestju Chamberwell. Njegov oče je imel tovarno za čevlje. Star 16 let je Jožef po angleškem običaju zapustil šolo, se izučil čevljarске obrti in povzdignil radi svoje marljivosti in energije podjetje svojega očeta tako visoko, da je veljalo za prvo v Angliji. S številnim svojim delavstvom je bil jako prijazen in je poznal vsakega delavca po imenu; zvečer, ko je bil prost, je sam uril delavce in jih spopolnjeval v svoji stroki. Ko je bil Chamberlain star 38 let, je imel že tako veliko premoženje, da je pustil svojo obrt in se popolnoma posvetil socijalno-političnim problemom. In kmalu je postal župan mesta Birmingham. Napravil je iz malega mesta veliko mesto, ki je tudi pod njegovim županovanjem dobilo vseučilišče. Leta 1876 je bil izvoljen v državni zbor. Tu je v začetku pospeševal samoupravo Irske. Toda že leta 1885 so se ločila mnenja znanega boritelja za irske pravice Gladstona in Jožefa Chamberlaina, ki je bil samo 3 mesece predsednik okraja Bvard za časa Homerul-kabineta. Leta 1895 je postal kolonijalni tajnik v Salisburyjevem kabinetu.

Raznoterosti.

Orli, pozor.

Štajerska Podzveza Orlov priredi v nedeljo, 19. julija izlet v Trbovlje kjer se vrst blagoslovitev praporja bratskega odseka v Trbovljah. Odseki se pozivajo, da se pripravijo na izlet v smislu zvezinih okrožnic in takoj vrnejo izpolnjene vprašalne pole! Natančnejši spored prireditve se bo pravočasno objavil! Nazdar!

Predsedstvo Podzveze Orlov
dr. Karl Verst v s. m. d.

Čč. gg. duhovnikom se naznanja, da bo odslej pondeljкова številka „Straže“ priobčevala direktorij za lavantinsko školijo po določbah dekreta „Abhinc duos annos.“

Zrelostni izpiti na mariborski gimnaziji. Od pondeljka do petka tega tedna se je vršil na tukajšnji gimnaziji zrelostni izpit pod predsedstvom vladnega svetnika Gubo. Delalo je izpit 38 osmošolcev. Naredili so ga štirje z oddiko (Čurin, Kordon, Kosi, Kolšek), 2 ga bosta čez pol leta ponovila. Vsi drugi so ga dovršili s povoljnim vspehom. Dva osmošolca zaradi boleznii k izpitu nista prišla.

Iz učiteljske službe. Na enorazredni ljudski šoli pri Mariji na Reki, okraj Vransko, je razpisano mesto učitelja in voditelja; istotako je izpolniti na štirirazredni ljudski šoli v St. Vidu pri Grobelnem definitivno učiteljsko mesto. Prošnje za obe mesti je vlagati do dne 25. julija.

Nadučitelj Mihelič umrl. Dne 6. julija 1914 je pri Sv. Juriju ob Ščavnici umrl za težko boleznijo g. Mihelič Jožef, nadučitelj pri Sv. Juriju ob Ščav. Blagemu nadučitelju blag spomin. R. i. p.!

Promocija. Dne 4. t. m. je bil na dunajski univerzi g. Vladimir Brezovnik iz Vojnika pri Celju promoviran doktorjem vsega zdravilstva.

Iz sodne dvorane. Boštjan Zeja je imel veliko slabost. Nad vse se mu je dopadlo pivo. Pil ga je v gostilni iz soda, doma iz steklenic. Njegova klet je bila zanimiva. Na posebej izdelani omari je stala v mrzli kleti cela zbirka steklenic z najrazličnejšim pivom. „To je moja biblioteka!“ je z velikim zanosom zatrjeval Boštjan Zeja. Nekoč je bil v najbližji branjarji. Na pultu in na omari so stale vabljive pive steklenice. Ko je bila branjevka drugod zaposlena, jih je Boštjan Zeja par pograbil in vtaknil v

notranji žep svoje suknje. To je storil pozneje še večkrat. Toda nekdo je branjevko opozoril na njegovo postopanje. Boštjan Zeja je bil hud, a branjevka tudi. Branjevka ga je tožila radi tatvine. Boštjan Zeja je bil še bolj hud. Včeraj se je začela obravnava. Boštjan Zeja se je zagovarjal, da je mislil vse steklenice s pivom vred vrniti, ali pa jih plačati. In v smislu te namere je vse branjevki vzete steklenice postavil v kleti ob stran. Z ozirom na to izjavo se je sodnija vzdignila in naredila komisijon v klet čislanege gospoda Boštjana Zeje. Obravnava pa je odgođena. O izidu poročamo.

Simile simili gaudet, ali gliha vkup štrihla! Bivšega ormoškega župana, starega Kautzhammerja, so hujskajoči članki „Marburger Zeitung“ tako navdušili, da je zbral vse časnikarske fraze, ki se jih je v svojem življenju naučil, v eno pismo skupaj ter je poslal „Marburger Zeitung“, ki je sedaj Kautzhammerjevo zbirko priobčila. Ob koncu postane ormoški Kautzhammer celo visok politik ter kliče vladi z ozirom na Slovence: Hier wäre drakonischer, reaktionärer Absolutismus am Platze! Zatrepetaj, Slovenija, kajti znano ti je, koliko velja Kautzhammerjeva beseda v zboru visokih politikov. Si tacuisses . . .!

Pomanjkanje čuta pijetete. „Marburger Zeit.“ in drugi nemškutarski listi sedaj hinavsko zavijajo oči in očitajo Slovincem pomanjkanje čuta pijetete. Iz poročila dunajske „Zeit“ pa posnemljemo: Ko je na kolodvoru v Artstettenu, torej v kraju, ki si ga je izvolil pokojni nadvojvoda za svoj večni počitek, in kjer bi bila pijeteta v najvišjo dolžnost, župnik Baehinger med grozno nevihto, kar je še posebno večalo tužno razpoloženje res žalujočih navzočih, vršil ceremonijo blagoslovljenja trupel, so v kolodvorski restavraciji poleg pili pivo, se razgovarjali in — jedli klobase! Dunajski list pripominja, da je ta prizor napravil na vse navzoče mučen utis. — Verujemo in vprašamo „Marb. Zeitung“: Meni li, da so to bili tudi Slovenci, ki so v restavraciji na kolodvoru v Artstettenu med tako žalostno-svečanim in prefresljivim činom in v neposredni bližini — pili pivo in jedli klobase?! Ali pa meni morda celo, da so oni restavracijski gostje ravno s povzivanjem piva in klobas najdostojneje manifestirali svoj čut — pijetete?!

„Marburgerca“-lažnjivka. Obrekljiva „Marb.“ se, kakor znano, kaj rada zaletava v Slovence in še v prav veliko slasti ji je, če to stori, na slovensko duhovščino. Na jako neslan način očita č. g. kamniškemu kaplanu, da je z narodnjaki v gostilni sedeč, dne 29. m. m., pel izzivajoče pesmi. Da, še več! Z vso gotovostjo si upa trditi, da je klical „živijo“ in ga sumniči z besedami: „Wem die nationalen Zivios galten, darüber machten sich die Marburger Ausflügler ihre eigenen Gedanken . . .“, da je to klical iz radosti nad nečloveškim zločinom v Sarajevu. — Vse to pa je nečuvna laž in podlo obrekovanje; ker v dotični gostilni se sploh ni pelo in podla laž je tudi, da se je klical „živijo“, ter naravnost absurdna je fantazija, da se je to zgodilo iz radosti nad zločinom, o katerem v Kamnici niti gotovi niso bili, da je resničen. Svetujemo še enkrat in to z vso resnostjo izzivajoči „Marburgerci“, naj štedi s takimi in enakimi neslanimi opazkami in veliko raje pogleda v svoj tabor, kjer vlada in se širi že tisočkrat in tisočkrat dokazan protiaustrijski duh in kjer se s polnim srcem prepeva, prepovedana „Wacht am Rhein.“

Perfidnost „Marburgerce“. Na sožalno izjavo srbsko-pravoslavnega škola Popoviča v Banjaluki je deželni šef Potiorek pristavil, naj njegova (to je srbsko-pravoslavna) duhovščina dela proti zapeljevanju mladine v srbsko-iredentistične namene. „Marburgerca“ pa perfidno izvaja, da bi tak opomin morala dobiti tudi srbofilna duhovščina na Spodnje-Štajerskem in Kranjskem. Večja zlobnost skoro ni mogoča pri tem prusofilnem listu!

Nemški lažnjivci. Vse nemško časopisje je sikalo od jeze, ker je nekdo zapazil, da je telefonična žica na vlaku, ki je peljal nadvojvodo in soprogo, bil belo, modro, rdeče oмотan. Napadali so uradnika, ki je to zagrešil. Sedaj se je izkazalo, da je žico oмотal nemški uradnik. Naenkrat je nemški vihar pomirjen.

„Grazer Tagblatt“ tudi ne vidi bruna v nemških očeh, zato išče pezdirlja v slovenskih. Na nesramen način napada dr. Susteršiča in dr. Kreka, češ, da njih govori v delegacijah in v deželnem zboru niso dovolj patriotični. Menda bodo odslej morali slovenski poslanci nositi svoje govore „Tagblattu“ v cenzuro. Nemško hinavstvo raste v nebo.

Vsenemško zborovanje v Laškem. Južnoalpski vsenemci so imeli v nedeljo, dne 5. t. m., zborovanje v Laškem. Zdi se, da se spodnještajerski vsenemci raliirajo. Že pri prvi volitvi za Wastianom znamo doživeti, da se bo nam vsenemška struja predstavila z velikim številom svojih pristašev. Trdi se, da so začeli gledati tudi na Marekhlov volilni okraj. Sklenili so namreč, da skličejo septembra meseca velik vsenemški strankarski shod. Znani agitator pl. Kramer iz Maribora je dobil nalog, da uredi vse predpriprave za ta dan.

Se jedenkrat: „saj jih ne marajo.“ V eni zadnjih števil „Straže“ sem bral tožbo in jezo graške „Tagespošte.“ Njeno začudenje lahko povečam s par podatki, ki bodo morda njeno osuplost še povečali. Pred leti sem bil na zabavnem in poučnem potovanju po Nemčiji. V Bremenu sem se zabaval v družbi

Pazite na otroke!

imenitnih, visokostojčih Nemcev. Povedal sem, da sem visokošolec iz Gradca. „Graz? Ali ni to na Gornje-Avstrijskem?“, me vpraša elegantna dama, gospodje pa vprašajoče resno pričakujejo odgovora. Za Stajersko tudi niso vedeli. Iz vseh zemljepisnih pogovorov se je dalo sklepati, da poznajo iz Avstrije samo Dunaj, Nižje- in Gornje-Avstrijsko ter Češko. Pri tej stvari pa pomislimo, da pri nas že v ljudski šoli zahtevajo precej geografičnega znanja o Nemčiji, kakor samo Berolin, v nižjih razredih srednjih šol pa smo morali natančno preštudirati vse nemške države in državnice. Jaz ne morem prav razumeti, kako je Nemcem mogoče biti tako bahavo ponosen, ob enem pa tako plitve pameti in se ogrevati za politično jedinstvo z bahavimi Nemci iz rajha, saj se Nemci te vsakdanje baže niti ne zmenijo za avstrijske Nemce. Pritlikavci se obešajo bahavim gransejnjem — za frak. Na splošno povedano: Kakor Rus ne vidi drugega Slova na svetu, kakor sebe, kakor Poljak misli, da se svet ziblje samo okoli njega, tako Nemec v rajhu misli, da je edini predstavitelj nemštva, a vsi drugi so pritlikavci.

Vsenemci v Hamburgu. Vsenemci Avstrije in Nemčije imajo dne 4. do 7. septembra skupen shod v Hamburgu. Govorijo tudi avstrijski delegatje. To je nečuvstvo. Potem pa se še upajo Nemci očitati drugim narodom nelojalnost!

Proč od Rima. Pokojni prestolonaslednik je rekel, da je zanj „Proč od Rima“ istovetno s „Proč od Avstrije.“ Na to se naj spomnijo nemški Katoli v sedanjih časih, ko za vsakim oglom vohajo med Slovenci veleizdajnike.

Redl — Nemec. V sedanjem času je menda dobro, opozoriti nemške peteline na dejstvo, da je bil največji propalica zadnjega časa izdajalec Redl kri njihove krvi.

Spremembe v delokrogu meroizkusnih uradov. Ministrstvo za javna dela je dovolilo naslednjim meroizkusnim uradom na Spodnje-Stajerskem, da smejo, začevši s 1. avgustom izdajati poverljiva pisma o preizkušenju precizijskih tehnic: Brežice, Čmurek, Celje, Koze, Ljutomer, Ptuj, Radgona in Slovenj-gradec.

Romarje na Trsat opozarjamo: 1. Pridejo naj pravočasno na vlak. 2. Za postojnsko jamo, kjer je zelo hladno, naj vzamejo seboj nekaj za ogrniti. 3. Naj ne pozabijo seboj vzeti tudi nekoliko potrežljivosti in dobre volje. 4. Držijo se naj natančno navodil, ki jih bodo dobili od voditeljev romarskega vlaka. 5. Pazijo naj na vozne karte in denar, da ga ne izgubijo. Kdor zgubi karto, mora plačati celo vožnjo, ki stane tje in nazaj n. pr. iz Maribora nad 23 K. 6. V torek, dne 14. julija, naj pridejo pravočasno na postajo v Reki. Vsi romarji morajo biti najpozneje ob 12. uri dopoldne na postaji, da ne zamudijo vlaka.

Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje se priredi iz Celja dne 3. avgusta. Vozni red in cene objavimo prihodnjič.

Veliki manevri na Ogrskem. Letošnji veliki manevri na Ogrskem so določeni, kakor smo že svoj čas poročali, za čas od 1. do 5. septembra. Vsled smrti nadvojvode Franca Ferdinanda se je v načrtih toliko spremenilo, da se nekaj oddelkov graškega armadnega zbora ne bo udeležilo teh manevrov, kakor je bilo to prvotno določeno, pač pa se udeležijo manevrov 6. celovski huzarski polk, mariborski 16. polk huzarjev, ptujski pionijski bataljon in stotnije kolesarjev 9., 20. in 29. polka poljskih lovcev. Cesarja bo zastopal armadni nadzornik nadvojvoda Friderik, kateremu je tudi poverjeno najvišje vodstvo vseh letošnjih vojaških manevrov.

Akademsko društvo slovenskih veterinarjev na Dunaju naznanja, da promovira njegov starejšina tov. Fran Zavrnik, deželni okrajni živinozdravnik na Vranskem, v soboto, dne 11. t. m., ob 12. uri opoldne, v slavnostni dvorani živinozdravnške visoke šole na Dunaju doktorjem živinozdravništva.

Davčna moč naše države za leto 1913. Po uradnem izkazu so znašali za leto 1913 nekateri davki sledeče svote: I. izredni davki. Med temi davki so prinesli največ pridobinski davki raznih podjetij in sicer čez 115.000.000 K. Potem sledijo hišnonajemniški davki z svoto 107.000.000 K. Osebnodohodniški davki so dali 106.000.000 K. Dalje sledi zemljiščni davek z svoto 54.000.000 K itd. Skupna svota direktnih davkov je znašala v letu 1913 466.867.434 K. Med indirektnimi davki stoji na prvem mestu razne užitnine in pristojbine. Užitnina na sladkor na primer je dala 164.231.230 K davka, užitnina na žganje je dala skoro 100.000.000 K, užitnina na pivo 84 milijonov K itd. Pristojbine so dale 159.000.000 kron davka, koleki 68.000.000 K, tobak 335.000.000 K itd. Tretja skupina davkov so carine, ki so znašale leta 1913 245.718.914 K. Skupna svota davščin, užitnin, pristojbin itd. za leto 1913 znaša pa čez 1827 milijonov kron.

Rast človeškega telesa. Dognana resnica je, da raste človeško telo najhitreje spomladi od aprila do julija. Med tem časom se teža telesa skoraj nič ne pomnoži. Od decembra do aprila telo skoraj čisto nič ne raste, nego se le redi.

Prijet vohun — avstrijski poročnik. Poročnik Schmied 15. pešpolka v Tarnopolu je šel pred dnevi baje zaradi bolezni na dopust in sicer v Ostrovo, ki leži ob železnici Ostrovo-Halicz. Dne 6. t. m. je pa zapazil postajenačelnik v Ostrovo, da je Schmied mrl in risal na papir ondotni most, ki je eden največ-

jih in najvažnejših železniških mostov v celi Galiciji. Postajenačelnik je o tem takoj obvestil tamošnje orožnike, ki so poročnika Schmieda, če tudi se je s silo upiral, vklenili in ga izročili vojaškemu oblastem v Tarnopolu. Pri Schmiedu so baje našli listine, ki dokazujejo, da je vohunil v prid neki tuji državi.

Pazite na ogenj! Dne 15. aprila t. l. je izbruhnil požar v Brezovju, okraj Celje. Hipoma je bilo v plamenu gospodarsko poslopje Janeza Pečar. Zgorelo mu je poslopje, vse gospodarsko, tesarsko in mizarско orodje, žito, mnogo lesa in drugih premičnin. Zažgal je štirileten otrok. Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, naš edini slovenski zavod te vrste, pri kateri je bil Pečar zavarovan, je kakor vedno, kolikor mogoče hitro škodo cenila in točno izplačala odmerjeno odškodnino. Zavarujmo svoje imetje le pri tem našem domačem slovenskem zavodu! — Stariši, pazite na ogenj, pazite na otroke!

„Zločin v Sarajevu.“ Pod tem naslovom izide prihodnje dni lična knjižica z dvema krasnima slikama, porabnima tudi za okvir, in nad 30 drugimi slikami, ki bo obsegala poleg natančnega opisa tragičnega dogodka v Sarajevu tudi natančen življenjski pokojnega prestolonaslednika in njegove plemenite gospe soproge. Opisane in pojasnjene bodo poljudno tudi vse pogrebne slovesnosti od Sarajeva do grobnice pokojnih nesrečnih žrtv v gradu Artstetten. Cena lično opremljeni knjižici bo 70 vin. za zvod, po pošti 80 vin. Pri večjih naročilih da založništvo do 100 izvodov na vsakih 10 po en prosti zvod, nad 100 pa na vsakih 20 po tri proste izvode. Naročila sprejema: Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Času primerna knjižica stalne vrednosti: „Spomin na Gosposvetsko polje.“ Ob petstoletnici zadnjega slovenskega umesčenja koroških vojvod, spisal dr. Val. Rožic. 24 strani kvartne oblike z 8 lepimi slikami. Knjižico je dobil v Celovcu pri pisatelju („Mohorjev dom“) in v papirni trgovini S. K. S. Z. (v hotelu Trabesinger), drugod v vsaki slovenski knjigarni. Cena posameznemu izvodu je 50 vin., trgovci in razprodajalci dobijo pri večjem številu običajni trgovski popust. Cisti dobiček je določen v narodne namene koroških Slovencev; zato se preplačila hvaležno sprejemajo. — V knjižici se nam ponuja znanstveno strogo preučena vsebina v poljudni obliki; zato bo je vesel učenjak kakor kmet. Opisuje se nam natančno obred ustoličenja, razvija pomen tega obreda, razgrinja cela zgodovina ustoličenja in vse to na zemljepisnem in zgodovinskem ozadju, da je stvar vsakemu dobro umljiva. Poleg tega pa se še ta in ona zgodovinska pomota, oziroma laž, ki se je po nemških knjigah vlela iz ene v drugo in tudi naše naziranje o ustoličenju kalila, popravi in torej, kakor upamo, tudi za vselej odpravi. Zato je sicer drobna knjižica po vsebini zelo težka ter ne bo samo ustregla onim, ki se hočejo o predmetu zanesljivo poučiti, ali ki iščejo tvarine za prigodni govor, ampak je tudi v znanstvenem oziru odličnega pomena. Iskreno je želeli, da se čim najbolj razširi!

Dijaki-abstinenci imajo dne 19. in dne 20. julija (ne kakor se je zadnjič pomotoma poročalo, dne 29. julija) na Brezjah svoj shod kot nekako pripravo za ustanovni občni zbor Slovenske dijaške abstenenčne zveze dne 3. avgusta v Celovcu. Pridejo tudi bratje Hrvatje.

400.000 zlatnikov iz Carigrada prejme, kdor naroči izborni turško srečko ter pri žrebanju dne 1. avgusta zadene glavni dobiček. Ker vsaka srečka mora zadeti, s čemur je v najugodnejšem slučaju zajamčena povračljivost večjega dela kupnine, v srečnem slučaju pa dana možnost, priti na lahek način do velikega bogastva, potem se mora priznati, da pomeni nakup te turške srečke v istini najnedolžnejšo in najcenejšo loterijo. — Pojasnila daje glasom današnjega oglasa za Slovensko Stražo g. Valentin Urbančič, Ljubljana 5.

Za Slovensko Stražo sta nam poslala gg. Franc Repič in Breznik Jakob lepo število obrabljenih poštinih znamk. Lepa hvala!

Slovenski Straži so darovali: Jakob Dernač, Artiče pri Brežicah, 50 v; darovali č. gg. duhovniki celjske dekanije ob priliki konferenc dne 17. junija 50 K; po č. g. Adolfu Gril, kaplanu na Muti, zložili za Slovensko Stražo pod geslom: Štiri obmejni Slovenci 720 K; darovali svaže na gostiji Jerneja Pačnik in Terezije Karničnik dne 15. junija v Slovenjgradu 940 K; nabrano po č. g. Jakobu Zafošnik, bogoslovcu v Mariboru, 270 K; duhovščina dekanije Saleška dolina po č. g. Ivanu Rotner, dekanu v Skalahu, 500 K; Čitalnica v Gradcu 3 K; zložili slavilci godu č. g. Al. Kreft, župnika na Ponikvi 2070 K; darovali gostje na gostiji Mihaela Gobec in Marije Verk v Kacjerdolu 15 K; kmetijsko društvo Rečica v Savinjski dolini nameste venca umrlemu kaplanu č. g. Ivanu Hribar 10 K; po č. g. Fr. Polak, kaplanu v Hočah, iz nabiralnika g. Rojko Terezije v Sp. Hočah 308 K; podružnica za Spodnjo Mislinjsko dolino v Pamečah, nabrano na dekanijški konferenci v Starem trgu 50 K; podružnica v Konjicah, darovali č. gg. duhovniki na konferenci v Konjicah 24 K; podružnica v Središču, nabrano na orlovski veselici in ustanovnem shodu podružnice 30 K; podružnica Sv. Magdalene v Mariboru in Maribor 117.80 K; podružnica Sv. Ema 22.50 K; podružnica za Saleško dolino v Sošanju 36 K; podružnica Rečica ob Savinji 118.96 K.

Štajersko.

Mariborske novice.

Umrla za škrlatice je dne 30. junija učenka 2. razreda Mimika Aleksič, hčerka našega somišljenika Antona Aleksič, vlakovodje južne železnice.

Poročila sta se v torek, dne 7. t. m., pri Sv. Magdaleni v Mariboru g. Franc Druškovič, sodni oficijal v Mariboru, in gđ. Antonija Drobnič, pisarniška uradnica pri mariborskem sodišču.

Mariborski Slovenci, pojdemo v okolico! — Prihodnjo nedeljo, dne 12. julija, popoldne po večernicah, se pri Sv. Marjeti na Pesnici ustanovi novo slovensko izobraževalno društvo „Lipa.“ Sv. Marjeta leži blizu postaje Pesnice, kjer nenasitna Südmarka in nemški šulverein stegujeta svoje prusovske kremlje po naši večstoletni lasti. Z novim društvom bo postavljen zopet nov obrambni steber tik pred Mariborom. Da bomo dali novemu našemu narodno-obrambnemu oddelku v mariborski okolici več poguma in korajže, prosimo vse naše somišljenike v Mariboru in okolici, da se potrudijo k Sv. Marjeti. Iz Maribora je po državni cesti ali pa čez „Pekel“ mimo Dervušekove opekarne prijeten pešizlet k Sv. Marjeti. Istotako pričakujemo, da bodo tudi Šentpetrani, Šentlenartčani in Jarenčinčani prišli v obilnem številu k Sv. Marjeti. Z ustanovnim občnim zborom je združena tudi prijetna veselica z raznovrstnim sporedom pri Krambergarju. Torej v nedeljo k Sv. Marjeti!

Mariborski Nemci in avstrofilstvo. Pri vsaki priliki, magari če pridrve v mesto pijani burši, se vabi meščane in jih prosi, naj izobesijo zastave in pozdravijo vsenemške hecarje. Pretečeni teden pa, ko ni bilo naroda, ko ni bilo kraja, ki ne bi dal sočutja nad groznim umorom v Sarajevu, se v Mariboru seveda ni izdalo niti najmanjšega vabilca, naj meščani razobesijo žalne zastave. To je treba posebno onim Nemcem povedati v brk, ki sedaj ne vedo boljšega dela, nego podlo sumničiti Slovence.

Volitev za Wastianom. Dne 6. t. m. se je vršil zaupni shod nemških volilcev v Mariboru, na katerem se je izvolil volilni komite za nadomestno državnozborsko volitev po Wastianu. Že v tej prvi seji se je bila bitka med nemškimi nacionalci in vsenemci. Kakor se je pokazalo pri izvolitvi ožjega odbora, prevladuje vsenemška struja. Ker Nemci brez slovenskega duševnega vodstva ne morejo ničesar storiti, zato je načelnik te organizacije sin slovenskega očeta, dr. Orosel.

Wastian — podžupan. V občinski seji dne 8. julija, so mestni očetje zopet izvolili Wastiana za mariborskega podžupana. K volitvi ni prišel — dr. Orosel. „Marburgerca“ zlobno pripominja, da je na predvečer 18 občinskih očetov sklenilo, da ne bodo vprizorili nobene — debate.

„Hotel nadvojvoda Ivan“ povečan. Lastnik hotela „nadvojvoda Ivan“, g. Zwettl, namerava svojo dvonadstropno hišo na voglu Gosposke in Grajske ulice povišati za eno nadstropje.

Avstro-ogrška banka bo ustanovila v Mariboru svojo filijalko. V ta namen je dala sezidati ob malem parku novo, dvonadstropno hišo

Na mariborski sadjarski in vinarski šoli se vršijo sklepni izpiti dne 29. julija ob 9. uri.

Vojaško streljanje mariborskih gimnazijcev. Z vajami v streljanju se je pričelo dne 29. novembra lanskega leta in se je nadaljevalo pod vodstvom stotnika Kisvardaya, deloma v gimnazijski telovadnici in v gimnazijskem vrtu, deloma v domobranski vojašnici in na vojaškem strelišču, do tekmovalnega streljanja dne 27. junija t. l., s katerim so se vaje na slovesen način zaključile. Pri tem slavnostnem zaključku so bili udeleženi tudi realci, učiteljski in mladinska zveza; vendar je bila vsa prireditev v rokah gimnazijcev, ki so s svojimi 91 streli že po številu presegali skupno število vseh ostalih. Na ta dan tekmovalnega streljanja je bilo pri vojaškem strelišču veselo vrvenje mnogobrojnih udeležencev in gledalcev, posebno gimnazijcev, ki so na travniku med streljanjem prirejali mladinske igre, ali pa poslušali vojaško godbo; ta je bila strelce spremila od vojašnice do strelišča. Strelišče so dijaki in vojniki lepo okrasili, za razstavo daril priredili okusno ozaljšano mizo, z lepim ozadjem. S prispevki raznih prijateljev mladine se je namreč nakupilo, oziroma nabralo toliko daril, da se je moglo nakloniti vsakemu strelcu že vnaprej vsaj po eno. Streljalo se je v dveh oblikah: 1. na sedemdelno okroglo tarčo v razdalji 300 korakov, s petimi streli (najboljši dosegil vspeh 175 enot); 2. streljanje na 3 nekrute, ležeče figure, razdalja 200 korakov, s petimi streli. Streljalo se je vedno leže, prostoročno, z vojaško puško in ostrimi patroni. Streljanja so se udeležili zastopniki vseh vojaških krogov tukajšnje garnizije, na čelu jim kot zastopnik kornega poveljstva polkovnik Schönauer. Ta je po končanem streljanju pripel trem gimnazijcem in sicer: Hrenu (8), Huallenzu (7b) in Repiču (7a), posebne, od domobranskega ministrstva ustanovljene strelne kolajne kot priznanje za vsrajno udeležbo pri strelnih vajah in za doseženi dobri uspeh. V tekmovalnem streljanju samem so si pridobili prva, najdragocenejša darila sledeči gimnazijci: 1. Kleeblinder (7b) 155 enot, 2. Kosi (8), 145 enot; 3. Kramberger (7) 140 enot; 4. Rabitsch (7) 135 enot; 5. Šlander (7) 135 enot; 6. Rajšp (8) 130 enot; 7. Trobej (8) 125 enot; 8. Rožman (8) 125 enot; 9. Bärenreiter (7) 120 enot; 10. Welle (8) 120 enot; 11. Barle (8) 120 enot; 12. Frisch, Čremošnik in Huallenz (7) 115 enot. Dobili so pa, kakor rekoč, tudi vsi ostali darila. Pri streljanju na figure, ki so se ga udeležili samo osmošolci, so se razdelila samo štiri darila: Trobej, Friedriger, Fischer, Barle. Po razdelitvi daril je spregovoril gimnazijski ravnatelj dr. Josip Tominšek, ki se je najprej dotaknil pomena strelnih vaj in je nato izrekel posebno zahvalo navzočim vojaškim dostojanstvenikom, osobito polkovniku Schönauerju, za vseletno podporo in je nato s toplimi besedami označil neumorno delovanje stotnika Kisvardaya na polju strelstva tukajšnje gimnazije, ki je z njegovo pripomočjo pred 3 leti uvedla te strelne vaje v našem mestu in še zdaj v tem oziru pravi. Gimnazijca Skazedonig in Rajšp sta nato z zahvalnimi besedami izročila stotniku Kisvardayu za spomin častno darilo. Polkovnik Schönauer pa je izrekel zahvalo stotniku Kisvardayu in ravnatelju dr. Tominšku.

Celjske novice.

Stieblerjev tast, veliki Nemec Havliček, je, kakor čitamo v „Marburger Zeitung“, izvoljen v nemški agitacijski odsek za nadomestne državnozborske volitve. Agitacija bo potemtakem zelo nemška, ker jo vodi češki potomec.

Glavni izpit na orglarski šoli se vrši dne 13. t. m. in sicer pod nadzorstvom mil. g. opata Frana

Požari se pojavljajo!

Ogradi in č. g. dr. Ivana Jančič. Po izpraševanju bodo gojenci pokazali svoje zmožnosti na orglah, goslih in glasovirju. Kdor se zanima za mlade glasbenike, je uljudno vabljen.

C. kr. gimnazija v Celju je imela v preteklem šolskem letu 291 učencev, izmed katerih je bilo 80 Slovencev, 2 Hrvata, 1 Čeh in 208 Nemcev. Odlinjakov je 31, z dobrim vspehom je izdelalo 198, dvojko je dobilo 7 učencev. Po počitnicah bode še ponavljalo posamezne predmete 24 dijakov. Danes, dne 10. t. m., se je začel ustni zrelostni izpit, ki bo trajal do dne 15. t. m.; zrelostne izpite dela 30 dijakov.

Ptujske novice.

Tako ne bo šlo! Mestni urad ptujski je sklenil, da ne bo sprejemal nobenih dopisov, ako pridejo v tujem — slovenskem jeziku. Tako oče Ornič imenuje svoj materin jezik, v katerem pa vendar da „Stajerca“ pisati. Sicer pa se našim občinam ni treba ozirati na nestrpen sklep ptujskega mestnega urada, ker bo moral sprejemati tudi — slovenske dopise!

Zadruga trgovcev na deželi za okraj Ptuj naznanja vsem trgovcem in obrtnikom, da je mesto Ptuj sporazumno s c. kr. okrajnim glavarstvom potrdilo ptujskim mogotcem za nas slovenske obrtnike in trgovce usodepolno breme za 50% povišanje pristojbin (prispevkov) za okrajno bolniško blagajno v Ptuj. 50odstotno povišanje prispevkov se pričenja pobirati oziroma tirjati s 1. julijem t. l. Posledice tega povišanja bomo najbolj čutili mi Slovenci na deželi, ki ne uživamo od okrajne bolniške blagajne drugih ugodnosti, kakor da samo plačujemo. Okrajna bolniška blagajna v Ptuj smatra nas trgovce in obrtnike na deželi samo za dobropošle plačevalce prispevkov. Niti slovenskih, ali vsaj dvojezičnih tiskovin, oziroma pravil, nam ne da ter se uraduje tako samopasno v blaženi nemščini, kakor da bi za blagajno prispevalo samo tistih par posilnemških mojstrov v Ptuj. Po novem postavku za prispevke na okrajno bolniško blagajno bode se sedaj moralo plačevati od učencev, pomožnih delavcev itd. na leto od 20 K do 32 K. Ako pa postane kak zavarovani član zunaj na deželi, kjer ni zdravnikov, bolan, raje trpi bolezen, kakor da bi se še po več ur daleč vozil ali hodil k zdravniku peš in bi si še pri tem zdravje poslabšal. Ako kak pacient na primer ne more vsak teden vsaj po enkrat v Ptuj k zdravniku, potem izgubi takoj pravico do svoje tožadavne odškodnine. Ker torej mi od ptujske okrajne bolniške blagajne, kakoršna je sedaj, ne moremo pričakovati za nas nobene ugodnosti, opozarjamo tem potom vse naše cenjene trgovce in obrtnike, da radikalno protestirajo proti temu neopravičenemu povišanju. Delujmo na to, da bomo mi Slovenci, ki smo v večini, tudi še dobili primerno zastopstvo pri naši bolniški blagajni. Protestirajmo na trgovsko in obrtno zbornico in zahtevajmo takojšnjo premembo blagajničnih statuten v lastno korist!

Ljutomerske novice

Smrtna kosa. Pretečeni teden je bila tukaj pokopana gospa Ciak, brivčeva vdova. — Dne 8. t. m. je umrl g. Roman Peklar, pek, špediter in posestnik, star 53 let. — V ormoški bolnišnici je umrl tukajšnji davčni oficijal g. Urshitsch. Bil je naš hud narodni nasprotnik, pravi naslednik Dullerjev. Oba sta že pokojna, a Slovenci še vedno bivajo v našem trgu.

Solarska predstava Franc Jožefove šole se preloži na nedoločen čas.

Prememba posesti. Gostilno g. Severja na našem glavnem trgu, poprej Thurmman, je kupil s posestvom vred gostilničar g. Rakovec iz Podgrađa.

Liberalne izmišljotine. Slučajno sem bral list „Slovenski Narod“ z dne 2. t. m., v katerem se na grozno grd način obrekuje in laže čez našega zvestega somišljenika in pristaša S. K. Z. g. Jakoba Rajh ter ga dolži, da je ukradel sod vina pri vlč. g. dekanu in bogve kaj še vse! Ne zdi se nam vredno. liberalnemu dopisniku, ki se je skril za hrbtno imuna poslanka-urednika, na take izmišljotine odgovarjati. Vsi Ljutomeržani predobro poznamo g. Rajha in celo Rajhovo hišo, katera je od pet do glave poštena. Svetujemo pa dopisniku, naj pogleda rajši v liberalno stranko, kakšne reči se tamkaj dogajajo. Mogoče je dopisniku znano, kako so pred nekaterimi leti degradirali sina Ljutomerskega liberalca, kateri je v Pulju delal dalj časa čudeže pri vojaški blagajni in vojaške barval, da so bili zeleni namesto modri? Mogoče je tudi dopisniku znano, kako se je godilo z drugim liberalnim sinčkom, kateri je kot trgovski pomočnik tako po ceni blago razprodajal, da so ga morali žandarji vklejenega odgnati v zapor, koder je premišljeval svojo umetnost s petimi prsti. — Take in enake resnične dogodke, ki še jih imamo v zalogi, naj dopisnik konstatira, ne pa izmišljotine in grde laži čez ljudi, kateri so skozinsko pošteni. No, pa saj vemo vsi, odkod izvira ta stvar!

Ljutomer. Vsiljuje se nam vprašanje kaj pomeni to, da liberalni kolovodja dr. H. posedava v gostilni Ljutomerskega Gesangsvereina? Ali se uči — nemških žalostink? Odgovor pričakujemo.

Ormoške novice.

Ormož. Mesto tukajšnjega poštarja je bilo oddano, ne da bi bilo razpisano — Nemcu, Nemško nasilje že čutimo bolj kot nekdanj.

Drugi kralj.

Kamnica. Nek dopisnik „Marburgerce“, po svoji duševni kvalifikaciji očividno kompleten trotelj, se je lotil zadnji čas našega g. kaplana. Da štajerci janski falotje po noči kričijo, tega je kriv seveda g. kaplan. On jih uči. Višek troteleže je, da imenuje ta dopisnik te ponočno razgrajaje — serbofile. In ker je neumnost vedno sparena s perversnostjo, zato citamo tudi ta-le stavek: „Vielleicht erleben wir es vor den Toren Marburgs, dass harmlose Wanderer mit dem Mörderrufe Zivio und mit der Mördertrikolore weißblaurot a la Sarajevo niedergemacht werden.“ Zakaj pripusti državni pravdnik tako hujskanje? Član državnega pravdnštva dr. Duhač bo najbolje vedel, da se lahko med nami Kamničani prosto kreta in se mu nič ne zgodi.

Sv. Križ pri Mariboru. V znamenju žalovanja nad bridkim udarcem, ki je zadel z nepričakovano smrtjo prestolonaslednika in soproge našo ljubo Avstrijo, se je izvršil preteklo nedeljo, dne 5. julija, občni zbor tukajšnje podružnice Slovenske Straže. G. župnik se je v vznesenih besedah spominjal priljubljenih visokih pokojnikov ter v imenu vseh križevskih župljanov dal duška čuvstvom brezmejnje žalosti in najglobkejšega ogorčenja nad zločinskim umorom prestolonaslednikove dvojice, koje spominu so poslušalci ob sklepu v srce segajočega govora zaklicali trikratni „slava.“ — Iz odborovega poročila smo posneli, da šteje naša podružnica Slov. Straže 61 članov ter da je tudi v preteklem letu vrlo živahno delovala. Novi odbor nam je porok, da bo tudi v bodoče zares čuječa straža na severu. S cesarsko pesmijo, ki so jo vsi navzoči stoje navdušeno peli in s trikratnim „živio“ klicem presvitlemu cesarju in sv. očetu se je zaključilo lepo zborovanje, ki je bila res krasna patrijotična manifestacija naših vrljih Križevčanov.

Kumen. Kočarica Alojzija Juhart na Kumenu je imela v škrinjici na podstrešju shranjene kapice za razstreljevanje trdih predmetov. Janz Vezjak, 14-letni sosedov sin, jih je pa našel in jih odnesel. S šivanko je hotel prevoliti eno kapico. Kapica je pri tem eksplodirala in ubogemu dečku je odtrgalo tri prste leve roke. Težko poškodovanega so spravili v mariborsko bolnišnico.

Ribnica na Pohorju. Dva krčmarja, ki menita drugega dela nimata, hodita po vsej okolici in ponujata posestnikom strelovode. Strelovodi so gotovo dobra reč, a krčmar naj prodaja svoje vino in naj se ne bavi z rečmi, kojih ne ume. Nabava strelovoda potom mešetarenja je mnogo dražja; kajti mešetar, oziroma agent, ne hodi zastoj po cele božje dni okoli. Prav dober in ne predrag strelovod je sedaj na podružnični cerkvi sv. Janeza v Jančevem vrhu pri Ribnici, ki so nam ga omislili pred. naš g. župnik. Kdor torej kaj takega potrebuje, naj povpraša njh, kateri elektrotehnik dela tako dobro in naj se ne podaje v mešetarije.

Brezno ob Dravi. Veliko začudenje in splošno obsodbo je povzročila objava občinskega sklepa občine Brezno v zadevi predlaganega blagoslovljenja novega mosta. Protestantovski listi, katerim se je še seveda pridružil tudi „katoliški“ „Stajerc“, celo reč tako zavijajo, kakor da bi sam prevzvišeni gospod knezoškof bil sprožil idejo blagoslovitve ali kakorle koli vplival v tej zadevi. Resnica pa je ta, da naš prevzvišeni gospod knezoškof ni bil v nobenem sliku s to zadevo, temveč je le kn.-šk. župni urad Brezno pri občinskem uradu vprašal, ali ne bi kazalo pri ložnost birmovanja porabiti za cerkveno blagoslovitev novega mosta. — Odklonitev te prošnje je seveda delo od katoliške cerkve odpadlih odbornikov. Dovolj značilno dejstvo je, da se pusti ponosno zadržavsko ljudstvo strahovati od verskih in narodnih odpadnikov. Še bolj žalostno in nesramno pa je, če se ta neumestni in vse obsodbe vredni občinski sklep po nemško-liberalnih in nemškutarskih listih razboba v svet in se pri tem lažljivo in žaljivo napada popolnoma neutemeljeno našega presvitlega gospoda knezoškofa, katerega je cela župnija Brezno po 12 letih zopet z največjim in srčnim veseljem sprejela, in je celo tudi občina Brezno sama od sebe po treh odbornikih z nagovorom pozdravila gospoda knezoškofa. Vrh tega je občina na lastne stroške dala otkinčati novi most in preskrbela na istem nemški napis: „Gospod blagoslovi Tvoj vhod!“ — Ali bodo nasprotni listi popravili krivico, ki so jo storili prevzvišenemu gospodu knezoškofu z neslanim in neosnovanim pišarjenjem? Dvomimo, ker dobro poznamo nemško-liberalne in nemškutarske poštenjakoviče, — katere vodi edinole sovraštvo zoper cerkev, šole in duhovnike!

Marenberg. Danes, ko v Solnogradu pri ustoličenju novega knezoškofa nastopajo kot slavnostni govornik naš presvitli škof, jubilat Slovenec, med samimi rojenimi, pristnimi, visoko učenimi Nemci duhovskega in svetnega stanu, se zopet enkrat pokaže, kako nizkotni so proti svojemu nadpastirju naši zadržavski posili „Nemci“, rojeni od slovenskih starišev, obogateli od slovenskih smrek, vzdržani od slovenskih grošev, povzdignjeni v svoje skromne „šarže“ po slovenskih glasovih! S svojimi sramotljivimi napadi v zakotnih lističih izdajajo le svojo omejenost in netaktnost, zlasti oni, ki so odpadli, pa se še vedno vtikajo v zadeve svoje prave duhovne matere, sv. cerkve, kateri so zlovoljno obrnili hrbet. Ni se čuditi, kajti kar človek bere, to zna; oni berejo le slabe, protikrščanske in protislovenske liste, torej

tudi ne morejo boljše ravnati, kakor po navodilih tistih hecarskih listov. Zadržavskemu ljudstvu veljajo v polni meri besede pesnikove: „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!“

Vurberg. Žena tukajšnjega gostilničarja Tomaža Golob je dne 1. t. m. pri zalivanju rož tako nesrečno padla, da si je zlomila levo nogo. — Sadna letina pri nas prav lepo kaže: slive, jabolka in orehi so posebno polni. Če nas bo Bog obvaroval toče, bomo imeli še dokaj ugodno letino.

Dravska dolina. Čudno govore, ali bolje rečeno: nalašč resnico zavijajo naši zadržavski „gospodje“ neukemu ljudstvu! Slovenci drže s Srbi, ki so Avstriji prizadjali tako silen udarec. Povejte, gosp. urednik, koliko je na tem resnice! Mislim, da noben pošten, katoliški veren Slovenec ne odobrava velikosrbskih teženj, torej to našega ljudstva in duhovstva to očitanje zadeti ne more. Krščanski listi so zlasti zadnja leta vedno svarili pred dotičnimi hujskači. Druga debela laž je ta, da je „za mašnika študiral oni“, ki je streljal na našega prestolonaslednika. Namen te laži je jasen. Zverina v človeški postavi, napadalec, niti katoličan ni. Gimnazijo študirajo po največ vsi, ki se pripravljajo na kako državno službo, ne le oni, ki so namenjeni, se posvetijo duhovskemu stanu. Nasprotno! Bral sem v časniških poročilih, da je pomagal prijeti zločinca nek bogoslovec, če se ne motim, z imenom Pušič. Kaj nameravajo naši verski in narodni zapeljivci s takim obrekovanjem pri našem ljudstvu proti cerkvi in Slovencem doseči, je jasno, pa ne častno. Laž ima kratke noge, a daleč pride; zato ji zavijmo vrat še pravočasno!

Sv. Jurij v Slov. gor. Spomladi se je pri nas osnovalo častno veteransko društvo, zbor zasluženih vojaških mož. Društvo šteje nad 60 dosluženih vojaških junakov, ki so ponos in čast šentjurjevske župnije. Predsednik veterancev je veleposestnik gospod Janez Kravtich, kateri izbornu opravlja stotniško častno službo. Dne 6. julija je veteransko društvo javno nastopilo in se pohvalno obneslo. Udeležili so se veteranci sv. maše zadušnice po rajnem prestolonasledniku nadvojvodi Francu Ferdinandu in njegovi preblagi rajni soprogi Zofiji. Prvi nastop naših vrljih mož-veterancev, hrabrih junakov, je pokazal, da v njih krščanskih slovenskih srcih bije ljubezen in zvestoba za presvitlo habsburško dinastijo in našo mogočno Avstrijo. Po sv. maši je bil sestanek v dvorani Kranjčevih, kjer se je enoglasno in energično obsodil zahrbtni zlodejski umor v Sarajevu. Z navdušenimi trikratnimi „živio“ klici se je posvetovanje redno končalo.

Radinci. Pri nas se je spustil dne 6. t. m. ob 1. uri 44 minut popoldne tik kolodvora zrakoplov na zemljo. V njem sta se nahajala prof. dr. Klieđmann in pravnik Engel iz Monakovega, ki sta se udeležila tekmovalne zrakoplovne družbe v Friburgu na Bavarskem. Odplula sta dne 4. t. m. ob 5. uri 59. min. iz Monakovega. Pri zrakoplovu se je takoj nabralo mnogo ljudstva, ki ju je burno pozdravljalo. Tujca sta občudovala uljudnost in postrežljivost Slovencev, ki so pri spravljajanju zrakoplova drage volje pomagali. Zrakoplov so spravili na kolodvor in ga prepeljali v Monakovo.

Čadram. Dne 30. junija se je poslovil od nas č. g. katehet Ivan Jelšnik. Deloval je tukaj šest let ter si pridobil z izredno natatčenim izpolnjevanjem svojih dolžnosti srca starih in mladih. Posebno ga je ljubila šolska mladina; dasi ji je bil g. katehet strog učitelj, bila mu je srčno udana. Zato pa je bilo tudi slovo težko! „Pa v božji previdnosti je določeno“, je rekla v svoji zahvali učenka Vahtar, „da se moramo ločiti tudi od najljubšega!“ Zato pa še enkrat: stotero Vam povrni ljubi Bog ves trud in vneto, s katero ste delovali pri nas na torišču novega delovanja, pa najboljših slinljivih uspehov! — Čadramčan.

Vitanje. Na god sv. Petra in Pavla smo imeli praznovanje naših farnih patronov; izostati pa sta morala godba in strel vsled brzjava nesrečne smrti našega prestolonaslednika. Vsled tega tudi nismo smeli slovesno sprejeti svojega novega pred. g. župnika Jožefa Mosi, ki so bili dne 1. t. m. inštalirani v naši farni cerkvi. Dne 2. t. m. pa so nas zapustili č. g. kaplan Jožef Potočnik na splošno žalost vseh faranov; bili so pri nas komaj štiri mesece. Njihova požrtvovalnost za naš dušni blagor in njihov blagi značaj nam ostaneta v neizbrisnem spominu.

Dobrna. Naša verna, vseskozi habsburški dinastiji udana župnija je nenačajno smrt nadvojvode prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegove, mu res do smrti zveste vzor-žene Zofije prav v krščanskem duhu obžalovala in to žalost primerno izrazila. Takoj, ko se je za grozodejstvo zanesljivo izvedelo, so zaplapolale iznad cerkve, župnišča, obč. hiše, šole in topliških hiš črne zastave. Žalostno — mrtvaško zvenenje je župljanom naznanilo, da je Bog poklical k sebi nado Avstrije. — Dne 7. t. m. je pa bil v župni cerkvi slovesni „Requiem“, ki ga je pel č. g. domači župnik ob asistenci dveh domačih duhovnikov. Vsa z znaki žalosti obdana cerkev: zastave bralnega društva, šolarjev, klopi itd., bilo je vse zavito v črna pregrinjala. Udeležili so se te žalostne slovesnosti g. ravnatelj in topliški zdravnik dr. Hiebaum s soprogo, navzoči vojaški dostojanstveniki, topličarji, občinski in šolski odbor, pošta in žandarmerija ter mnogo drugega ljudstva. Ko se je pel „Libera“ in je domači g. župnik molil tri očenaše slovenski in tri nemški, pač ni bilo očesa brez —

Vzemite otroke seboj na delo!

solz. V znak žalovanja ni topliška gđba igrala tri dni in tudi na dan mrtvaškega sv. opravila je izostal opoldanski koncert. Preteklo nedeljo, dne 5. julija, se je iz prižnice vernim naznanil zločin in opisalo vzorno življenje žrtev, ki naj bi bilo res v vspodbudo glede lepega krščanskega življenja, osobito zakonskim. Dobrniki Slovenci najbridejše obžalujemo kruto smrt naše nade in ostanemo zvesti žalosti preobloženemu presvitlemu cesarju, njegovi habsburški hiši in mili naši avstrijski domovini!

Dol pri Hrastniku. Na Petrovo popoldne je zgorel sredi vasi velik hlev posestnika Franca Štravs. Zgoreli sta tudi dve svinji, drugo živino in sosedna poslopja so otehi.

Dol pri Hrastniku. Sv. maše za dušnice za rajnim prestolonaslednikom in njegovo soprogo, ki se je vršila v torek, dne 30. m. m., so se udeležili v velikem številu uradniki, učiteljsko hrastniško in domače s šolskimi otroki, gasilna društva, orožništvo, ter veliko število drugega ljudstva.

Galicija. Neusmiljena morilka otrok, škrlatica, je pobrala dne 18. junija posestniku Ant. Jelen na Zavrhu že četrtega otroka, pridnega šolarja Florijana. Kako ginljivo-goreče je mladi bolnik prejel prvo in zadnje sv. obhajilo. Sedaj pa je angelček pri Bogu; ta zvest naj tolaži zelo potrte starše, ki so v šestih tednih izgubili štiri otroke. — Dne 4. julija proti večeru so našli na Ostrožnem na potu iz Celja v mlaki krvi ležečega Antona Mak, posestnika v Gorici. Imel je na levi roki prerezane glavne žile. Ali gre za nesrečo ali zločinski napad, še dosedaj ni znano. Upati je, da bolnik okreva.

St. Andraž pri Velenju. Katoliško izobraževalno društvo je priredilo na dan sv. Alojzija dve igri: „Ne klič vraga“ in „Kmet in fotograf“, ki sta se še prav dobro obnesli. Posetila sta nas tudi č. g. župnik polzelski in dekan braslovski, ki so darovali 4 K za naše društvo. Lepa jim hvala! V nedeljo, dne 12. t. m., se boste obe gledališki igri ponovile, ker smo ju morali dne 5. julija zavoljo žalostne smrti našega prestolonaslednika in njegove soproge preložiti na ta dan.

Vransko. Okrajni zastop je imel dne 30. junija svojo plenarno sejo. Pred dnevnim redom je izrekel načelnik največje zgraženje nad umorom prestolonaslednika in sočustvovanje s cesarjem, kojemu je to grozodejstvo pretreslo predobro srce. Poleg drugih običajnih točk je bil tudi na dnevnem redu sklep o jamčenju okrajja za strokovno napravo ceste od Bučaka do St. Jurija ob Taboru in za vsprejem te ceste v okrajno vzdrževanje. Za sanitetni voz se je obljubila druga četrtina po 500 K. G. državnemu in deželnemu poslancu dr. Verstovškemu se je izrekla najgorkjša zahvala za izposlovanje 30% državne podpore k stroškom naprave nove okrajne ceste drugega razreda Velenje—St. Andraž—Polzela. Vranski okraj je pri tej progi prizadet z eno petino cele daljave.

Olimje. Na binkoštni pondeljek, dne 1. junija, vršila se je med gromenjem topičev inštalacija novega č. g. župnika Ivana Lorbeke od Sv. Primoža na Pohorju. — Dne 30. junija pa so umrli pramoje smrti, začetki od srčne kapi, č. g. Josip Kotnik, ki so komaj pred 4 tedni stopili v zasluženi pokoj. Delovali so tukaj kot vzor-duhovniki 19 let in preskrbeli nam težke, nove zvonove, prelepe nove spovednice, prenovili podružnično cerkev sv. Andreja in nabavili lepa nova bandera. Pri vsem tem so tudi sami v denarju mnogo prispevali. Da so bili pokojni g. župnik priljubljeni med farani, pokazal je posebno njih pogreb, ki se je vršil ob velikanski udeležbi nepregledne množice ljudstva in duhovščine dne 2. t. m., ob 10. uri popoldne. Sprevod je vodil č. g. župnik Štefan Pivec iz Podčetrtka in imel krasen govor ob odprtem grobu. Končal je z besedami: Delo svoje ste tukaj dokončali in v nebesa se podali, pripraviti tam veselje rajsko nam! Rajnemu naj bode naša olimska tako dolgo ljubljena zemljica lahka.

Zabukovje. Občinske volitve. Brežiško okrajno glavarstvo si je zopet spletko novo lovilo v — svoj venec „zaslug“. Župan Božič je razpisal volitve na čas košnje, boječ se za svoj stolček, ki se prav hudo maie in sicer je določil kot volišče svoje soprogo gostilno v Stopah na periferiji občine. Več volilcev se je pismeno na glavarstvo pritožilo zoper izbiro tega volišča. Okrajno glavarstvo pa je poročalo namestniki, ki se je tudi za stvar zanimala, da je volišče prav v sredi občine in da se zoper to nikdo ni pritožil. To poročilo je v dijametralnem nasprotju z resnico! Kdor pozna krajevne razmere, se mora naravnost čuditi gorostasni trditvi, da so Štope sredi občine Zabukovje. Očitno je, da ni na tem uradu nobenega reda. Ali je g. okrajni glavar zopet na dopustu? Koliko časa se še bo naše ljudstvo dražilo s takimi ukrepi? K volitvi v Zabukovju je prišlo le dobrih 10% volilcev. Radi raznih nepravilnosti se je že vložil ugovor.

Brežice. Pritožbe občinstva in poziv na gg. delničarje avtomobilne zveze Grobelno—Brežice. — Avtomobil, ki vozi jutraj iz Grobelnega, moral bi imeti na vsak način zvezo z vlakom, ki pelje ob 9. uri predpoldne iz Brežic proti Zidanemu mostu, kar se mu pa le redko kedaj posreči. Potnik se poslužiti avtomobila z namenom, da bi došel na vlak. Ta mu pa skoraj vedno pred nosom odžvižga in je torej ta potnik primoran potem čakati na prihodnji vlak ob 1/3. uri popoldne, vsled česar postane neizmerno zovoljen in razburjen; sliši se tu raznovrstnih psov,

in zelo ostrega zabavljanja. Ker ta voz nima zjutraj na Grobelnem nobenega vlaka čakati, bi torej lahko peljal od tam vsaj pol ure poprej; potemtakem bi razun kake nezgode nikoli v Brežicah vlak ne zamudil, drugače je pa za brežiški okraj skoraj brezpomemben, ker dotični, ki imajo samo v mestu kaj opraviti, se ga vsled precej visoke cene le malo poslužujejo. Zeleti bi bilo, da bi se gg. delničarji v svojo lastno, kakor tudi v občno korist za stvar pobrigali vsaj toliko, kar se tiče male spremembe voznega reda in nekoliko znižanja voznih cen za nekatere kraje!

Društvena naznanila.

m Hoče. Naš Orel ima v nedeljo, dne 12. t. m., popoldne po večerica, pri g. Rojko poučno zborovanje.

m Slov. Bistrica. V nedeljo, dne 12. t. m., priredi J. S. Z. shod popoldne ob 3. uri v hotelu „Avstrija“. Govori Vekoslav Zajc iz Maribora.

p Velika Nedelja. Odbor dekanjskega okrožja M. Z. se skliče na nedeljo, dne 12. t. m., po rani službi božji v prostore Ormoške posojilnice v Ormožu. Pridite gotovo vsi!

c Mar. Naz-ret Tukajšna dekl. Marijina družba obhaja v nedeljo, dne 12. julija slovesno svojo desetletnico. Ob 10. uri cerkveni govor in slovesna sv. maša. Na to govor zunaj pred cerkvijo o naših katoliških družbah in organizacijah. Oba govora bo imel naš dični organizator mladine, profesor dr. Hohnjec iz Maribora. — Isti dan popoldan po večerica priredi kat. slov. izobraževalno društvo dve podučni, deloma šaljivi gledališki igri z ženskimi vlogami. K slovesnosti se vabijo tudi vse sosednje, bližnje in daljne dekl. Marijine družbe.

m Ruše. Ruško pevsko društvo bo imelo v nedeljo, dne 12. t. m., v gostilni g. Antona Novaka v Rušah zvečer ob 7. uri svoj ustanovni občni zbor. Vabite se, da se prav obilno udeležite!

Poslanec Pišek dobil sijajno zadoščenje pred sodiščem.

Bralcem nam nasprotnih nemških in slovenskih liberalnih listov je znano, da se je vlečla že nekaj mesecev sem pred mariborskim okrajnim sodiščem med g. poslancem Pišekom in njegovim sosedom g. Lobnikom pravda radi žaljenja časti. Tekom tega-le procesa so napisali nasprotniki neštevilno laži in žaljenj o poslancu Pišek. Mi na vse to nismo reagirali, ker smo tega od te strani vajeni in ker smo vedeli, da bo konec procesa osramotil nasprotnike. V soboto, dne 27. junija t. l., se je ta pravda končala s sijajnim zadoščenjem za g. poslancu Piška: Lobnik je bil v vseh točkah obsojen. Našim čitateljem pa hočemo sedaj, ko je sodišče govorilo, kratko o zadevi poročati.

Že nekaj let sem je začel Lobnik iz Orehovvasi, ki je sicer syak Piška, poslednjemu na vse mogoče načine nagajati, zlasti tudi na ta način, da je imel svojo gostilno skoro vedno pozno v noč čez dovoljeno uro odprto, kjer se je igralo, pilo, plesalo itd. Vsled tega so se zlasti zakonske žene pritoževale pri g. Pišku, ki je župan v Orehovvasi. Pišek pa, ki kot vesten župan ne mara v nobeni gostilni svoje občine trpeti takih nerednosti, je tudi Lobnika nešteto krat prosil in opominjal, da odpravi te nerednosti. Ker so bili vsi tozadevni opomini brez uspeha, je bil Pišek končno primoran, zaprositi okrajno glavarstvo, da napravi v gostilni Lobnika red. Ko je dobil Lobnik tozadevni poziv od okrajnega glavarstva, da se zagovarja, je napisal na glavarstvo vlogo, v kateri očita g. poslancu, da je kot župan v svoji službi pristranski, da je s svojo lažnjivostjo in zahrbtnostjo napravil Lobniku že mnogo škode. Tega Pišek ni mogel prenesti mirno, osobito ne, ker je Lobniku izkazal že nešteto dobrot. Vložil je proti njemu tožbo radi žaljenja časti. Pri prvi razpravi mu je Lobnik tudi splošno očital, da laže, vsled česar ga je g. Pišek tudi radi tega tožil.

V tem času je potekala županska doba g. Piška v Orehovvasi h koncu. Bližale so se volitve. Nemci, nemškutarji in liberalci so se na te volitve že dolgo pripravljali in lovili volilce na vse mogoče načine. Hoteli so občino z vsi silo naskočiti. Tudi g. Lobnika so začeli snubiti in vabiti v svoj tabor. A vedeli pa so tudi, da morajo pred vsem nastopiti še proti g. Pišku, ki ima v svoji občini splošen ugled. Tožba Piška proti Lobniku jim je prišla kot nalašč, zastopnik Lobnika — Nemec — je nastopil dokaz resnice, dasi je dobro vedel, da bo pogorel na celi črti; radi volitev pa je bilo to potrebno. Nemcem na lim so šli seveda takoj tudi naši omejeni liberalci; in tako je deževalo v nemških in liberalno-slovenskih zakotnih listih dan na dan nesramnih napadov na osebo čast g. Piška. Dokazi, ki so se v zavesti njih neosnovanosti ponudili pri sodnji, te trditve so se prodajale kot suha resnica, falirani študentki so jim v listih dali znak resnice. Toda vsa ta gonja združenim liberalcem in nemčurjem ni nič pomagala, občinske volitve v Orehovvasi so sijajno izpadle, in naši zvesti, odločni ter razumni somišljeniki se za vse te nemško-liberalne laži niso zmenili. Poraz pri občinskih volitvah je bil prvi udarec za to čedno družbo.

Seveda tudi v sodni dvorani niso imeli sreče. Skoro cela Orehovvas je bila v tej pravdi zaslšana in vsi, ki so bili zaslšani, so dali najlepše pričevali g. poslancu, dokaz, kako visoko se spoštuje resno in nesebično delo g. Piška za ljudstvo. V posameznosti pravde se ni vredno spuščati, kajti za dokaz lažnjivosti so se navajale take gorostasnosti, da jih po končanih volitvah, ko so izgubile svoj namen, niti nasprotniki niso smatrali več za resnične. V celnem obsegu se ni niti ena trditev potrdila. Zato je porazu pri volitvah sledil v soboto, dne 27. junija, poraz pred sodiščem: Lobnik, ki je bil deloma

tudi samo sredstvo, je bil obsojen na celi črti in sicer na kazen 100 K, ki se je tako nizko odmerila z ozirom na velike pravne stroške, ki jih mora Lobnik tudi sam trpeti.

Mi se veselimo izida te pravde, veselimo se, ker je s tem dobil zadoščenje naš delavni g. poslanec Pišek; veselimo se pa tudi, ker so s tem dobili svoje plačilo njegovi obrekovalci, nemškutarji in zlasti naši liberalci. Gospoda liberalna, star pregovor pravi: Kdor se zadnji smeje, ta najbolje opravi! In naj vam torej ostaneta slučajja Robleki in Pišek še dolgo v spominu in glejte, da ne dobite tako kmalu še v tretje po grbi.

Direktorij za lavantinsko škofijo od 12.—18. julija.

12. † Dom 6. p. Pent. Dea sem c vir via. et in Psa t. (Init: Dominum, qui... Hym.: Nocte...) et ppr. le. can; S. Hermagorae Ep et Fortunati Diae Mm, S. Ioannis Gualberti Abb. ac Ss. Naboris et Filices Mm. in L. (Hym. Ecce iam...) et M. Appl. p. pop. Gl. (omitt. imper) Cr. — In 2. Vesp. Dom. (in Psaltr et ppr. le) com. seq. (Or. Deus qui nos), Ss. Hermagorae Ep et Fortunati Diae Mm. et S. Ioannis Gualberti Abb. Compl. de Dom.
13. Fer. 2. S. Anacleto Pp. M. sem. c. r. Invit. et Hym. de Coi., Ant. Ps. et V. de Fer. Ll. 1. N. cum suis RR. de Ser. oec. rel. ppr. la; ad L. (Suffr.) et Hor. (ad Prim. Prec. 1. le) ia. de Fer. a cap. de coi. In M. Sacerdote, Dei Gl. 2. Or. Acunctis. 3. Or. ad lib. Ev. Si quis venit (e M. Statit). — Vesp. (Ant. et Ps. de Fer. a cap.) de seq. (Ant. O Doctor, Or. Deus, qui paulo) com. praec.
14. Fer. 3. S. Benaventurae Ep. C. E. D. dupl. c. a. Ll. 1. N. cum RR. de Ser. oec., 2. N. in fol. sep. R. 8. sep. R. 8. In medio; ad L. et Hor. oia de Fer. a cap. de Coi. In M. Gl. Cr. — In 2. Vesp. (de Fer. a cap. de Coi., Ant. O Doctor.) com. seq. (Or. ppr.)
15. Fer. 4. S. Henrici Imp. C. sem. c. a. (m. t. v.) oia ut Fer. 2. praec. et ppr. le. not. etiam ap. L. et Hor. In M. Os insti. (1. le) Gl. 2. Or. A. cunctis. 3. Or. ad lib. — Vesp. de seq. (ppr. le) com. praec. Ad Compl. (de Dom.) et per crastin. Hym. term. Iesu... qui natus. et ad Prim. V. Quinatus.
16. Fer. 5. Fest. B. M. V. de Monte Carm. dupl. mai. c. a. oia ut ppr. le; ad L. et Hor. Ps. de Dom. rel. ppr. In M. Gl. Cr. Praef. B. M. V. Et te in Commemoratione. — In 2. Vesp. (ppr. le) com. seq. (Or. Deus, qui nos.) Compl. de Dom.
17. Fer. 6. S. Alexii C. sem. c. a. oia ut Fer. 2. praec. et ppr. le. not. etiam od L. et Hor. In M. Gl. 2. Or. A. cunctis. 3. Or. ad lib. — Vesp. (Ant. et Ps. de Fer. a cap.) de sequ. (m. 3. v.) com. praec. et Ss. Symphorosa etc. Mm.
18. Sabb. S. Camilli de Lell. C. dupl. c. c. oia ut Fer. 2. et ppr. le. not. 9. L. et com. simpl. in L. et Hor. oia de Sabb. a cap. de Coi. Or. ppr.) et M. Gl. — Vesp. de seq. Dom. (oia de Sabb. et ppr. le.) com. praec. et S. Vintetii a Paulo C. (h. a. simpl.)

Listnica uredništva.

Gradee, g. K.: Isto poročilo smo že enkrat priobčili. Hvala iskrena!

Razpis.

Pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju se bode oddala zgradba novega šolskega poslopja potom javne ponudbene obravnave. Oddaja se vrši po enotnih cenah za izvršbo po načrtu.

Načrti, mera, splošni in posebni pogoji so na vpogled v občinski pisarni Sv. Miklavž na Dravskem polju od torka, dne 7. julija 1914, dalje.

Po predpisih kolekovane ponudbe morajo imeti izjavo, da je ponudnik pogoje vpogledal in da se njim nepogojno pridržuje. Ponudbe je vložiti najpozneje do dne 25. julija 1914 na krajni šolski svet Sv. Miklavž na Dravskem polju.

Krajni šolski svet si pridrži pravico o sprejetju in odklonitvi došlih ponudb odločati po prostem prevdanku, eventualno odkloniti tudi vse došle ponudbe.

Vadij v znesku po 1500 K je založiti še pred vložitvijo ponudbe pri e. kr. davčnem kot političnem depozitnem uradu v Mariboru ter se mora položnica ponudbi pridhati.

Obvestilo o sprejetju ali odklonitvi ponudbe se vrši pismenim putem, ter se bodo v slučaju odklonitve istočasno vrnila tudi položnice.

Krajni šolski svet Sv. Miklavž na Dravskem polju, dne 3. julija 1914.

Lilijsko mlečno milo s konjičkom

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi

je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri recijonelnem negovanju kože ne mere pogrešati. To nepobitno dokazujejo vsak dan došla priznana pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drožerijah in parfumerijah itd. Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborno izkazala Bergmannova lilijska krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev.

Pazite na otroke!

Vsakdo mora zadeti!

400.000 in 200.000 frankov znašajo glavni dobitki
turških srečk.

6 žrebanj vsako leto! Prihodnje žrebanje 1. avgusta.
475.000 oziroma 375.000 kron, oziroma frankov in lir znašajo vsako-
letni glavni dobitki skupine 5 oziroma 3 izbornih srečk.
13 oziroma 9 žrebanj vsako leto! Prihodnje žrebanje 1. avgusta.
Mesečni obrok od 4 K naprej. — Za cenjene naročnike določene
so nagrade in premije.

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“
Valentin Urbančič, Ljubljana 4.

Romarski vlak na Trsat

vozi letos dne 13. julija iz Maribora po sledečem voznem redu:

Vlak odhaja 13. julija ob			Postaje		Vlak se vrne 14. julija ob		Cene za tja in nazaj.	
							III. razred	II. razred
Odhod	1. uri	5' zjutraj	Maribor	↑	Dohod	7. uri 49' zvečer	16 kron	22 kron
"	1. "	16' "	Hoče	↑	"	7. " 39' "	"	"
"	1. "	22' "	Slivnica	↑	"	7. " 33' "	"	"
"	1. "	27' "	Rače	↑	"	7. " 28' "	"	"
"	1. "	33' "	Pragarsko	↑	"	7. " 17' "	"	"
"	1. "	43' "	Slov. Bistrica	↑	"	7. " 7' "	15 K 50 v.	21 K 50 v.
"	2. "	2' "	Poljčana	↑	"	6. " 54' "	"	"
"	2. "	24' "	Ponikva	↑	"	6. " 34' "	"	"
"	2. "	31' "	Grobelno	↑	"	6. " 27' "	"	"
"	2. "	37' "	Sv. Jurij	↑	"	6. " 21' "	"	"
"	2. "	45' "	Store	↑	"	6. " 12' "	"	"
"	2. "	54' "	Celje	↑	"	6. " 2' "	15 kron	21 kron
"	3. "	8' "	Laško	↑	"	5. " 48' "	"	"
"	3. "	19' "	Rimske Toplice	↑	"	5. " 38' "	"	"
"	3. "	35' "	Zidanmost	↑	"	5. " 21' "	14 K 50 v.	20 K 50 v.
"	3. "	46' "	Hrastnik	↑	"	5. " 11' "	"	"
"	3. "	54' "	Trbovlje	↑	"	5. " 4' "	"	"
Dohod	6. "	46' "	Postojna	↓	—	—	—	—
Odhod	11. "	45' dopold.	Postojna	↓	—	—	—	—
—	—	—	Matulje	↓	—	—	—	—
Dohod	2. "	15' popold.	Reka	↓	Odhod	11. " 58' predpol.	—	—

Take karte, s katerimi bi se nazajgrede vožnja lahke prekinila, se ne dobijo in bi vsako tozadevno vprašanje bilo neumestno.

Med potom tje obiščemo svetovnoznano postojnsko jamo. — Romarji se bodo na Reki tudi eno uro vozili po morju. — V vožnji cenah je zapopadana vstopnina v postojnsko jamo in pa vožnja po morju.

Vspored pobožnosti na Trsat se romarjem dopolnje ob enem z voznim listekom.

Karte se dobijo le proti plačilu v gotovem denarju! Na up ne dobi nikdo karte. — Za otroke, ki so stari več kot 4 leta, je treba plačati kakor za odrasle. Na vlaku ne dobi nikdo več karte.

Karte se naročijo in denar se pošlje edino le pod naslovom: Romarski odbor v Mariboru, Koroška cesta št. 5. V Mariboru se karte lahko tudi osebno kupijo v tiskarni sv. Cirila od 25. junija naprej. Po pošti se karte pred 6. julijem ne bodo razpošiljale.

Romarski odbor.

CENTRALIN

(Zakonito zajamčeno štev. 53644.)

Najboljši, najizdatnejši, tedaj najcenejši prašek za hitro opitanje vseh domačih živali, po katerem živina rada žre.

Vsem poljedelcem in živinorejcem se toplo priporoča. — Paziti je na plombo in varstveno znamko. Z izvrstnim izpričevalom od analitično-kemičnega zavoda c. kr. poljedelske visoke šole, od prof. M. pl. Schmidt-a ter od c. kr. priv. preskuševalnega zavoda za živila društva lekarnarjev na Dunaju IX 2.

EQOLIN LINIMENT (zakonito zajamčeno št. 1678), kot izborna se obneslo in najnovejšo mazilo za konje zoper protin in izpahnenje udov, za okrepčanje udov itd.

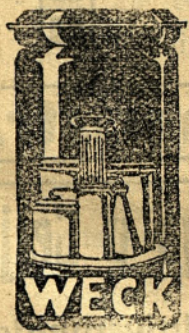
SATOL, neprekosljivo in najboljšo mečilo za setve, za varnost vseh setev pred raznovrstnimi snetivostmi, gnilobo, osobito pred živalskimi škodljivci. Bolj priročno, boljše in ceneje kakor bakrena galica in formalin. Patent št. (186007).

Zahtevajte prospekte in ocene. Veliko priporočilnih pisem!

Centralin-tovarne Angeljeve lekarne Novi Jičín (Neutitschein) Moravsko.

Generalno zastopstvo za Juž. Avstrijo Franc Krepek, Maribor, Nagy-jeva cesta 12/b.

Iščejo se zastopniki. — Ponudbe na glavno zastopstvo (dopisuje se slovensko).

Weckove steklenice in aparati za vkuhanje

sadja, zelenja in mesa so priznane kot najboljše, kar spričujejo mnogobrojna najvišja odlikovanja. Ne kupujte različnih manjvrednih izdelkov!

Weckove steklenice ima v zalogi

Franc Strupi Celje

veletrgovina s steklom, porcelanom, svetilkami, šipami itd.

Darujte za Slov. Stražo!

Otvoritev I. slovenske knjigarne *** na Spodnjem Štajerskem Goričar & Leskovšek Celje

Vedno v zalogi:
leposlovne knjige
poezije
slovarji
mladinski spisi
igre
molitveniki
podobe.

Cenjenim odjemalcem vljudo naznanjamo, da sva poleg najine trgovine s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami otvorila tudi popolno knjigarno, trgovino umetnine in muzikalij in da lahko postreževa z vsakovrstnimi knjigami slovenske in nemške literature, muzikalijami in umetninami ter prosiva, da blagovolite naročila tudi na knjige nama nakloniti.

Sprejemajo se naročila za modne, leposlovne in ilustrovane časopise.

Narodno romanje v Lurd

pod duh. vodstvom g. A. Hribarja, župnika na Zalem Logu pri Železnikih

s posebnim vlakom.

Začetek romanja dne 19. avgusta.

Romanje bo trajalo: skupina A. 14 dni, skupina B. 16 dni.

Romarski skupini potujeta: A. Ljubljana, Ponteba, Verona, Milan, Vintemille, Marseilles, Lurd, Marseilles, Lyon, Genf, Maria Einsiedeln (Svica), Inomost, Franzensfeste, Ljubljana. — B. do Lurda kot skupina A, nazaj skozi Bordeaux, Pariz, Bazel, Zürich, Inomost, Bad Gastein, Ljubljana.

Vožnja stane iz Maribora in nazaj v Maribor: A. I. razred 560 K, II. 410 K, III. 250 K. — B. I. razred 590 K, II. 445 K, III. 280 K.

Iz Ljubljane in nazaj v Ljubljano: A. I. razred 540 K, II. 390 K, III. 250 kron. — B. I. razred 570 K, II. 430 K, III. 280 K.

Iz Trbiža in nazaj v Trbiž: A. I. razred 530 K, II. 385 K, III. 250 K. — B. I. razred 560 K, II. 420 K, III. 270 K.

V teh plačilih je zapopadana vožnja, hrana, prenočišče, vodstvo in napitmina. Programi se dobe pri preč. gosp. Ant. Hribarju, župniku v Zalem Logu pri Železnikih in pri g. Lamb. Mally, trgovcu, Medija-Izlake pri Zagorju.

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. cenikl zastoj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remoot-ura K 350
Pristna srebrna ura K 7—
Original omega ura K 24—
Kuhinjska ura K 10—
Budilka, niklasta K 3—
Poročni prstani K 2—
Srebrne verižice K 2—

Večletna jamstva,
Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlatnino in srebro.

Dva pisarniška pomočnika sprejme dne 1. oktobra t. l. Okrajna sodnija v Sv. Lenartu v Slov. gor.

Več novega mizararskega orodja

za več delavcev ima na prodaj mizarški mojster blizu Maribora. Vprašanja na uprav. pod „Mizar-sko orodje št. 607“.

Pozor! Kupovaleci novih vil in drugih lepih hiš v Mariboru.

1. Proda se lepa, novozidana vila s štirimi stanovanji na lepem, razglednem prostoru v mestu z osmimi sobami, štirimi kuhinjami, shrambami in štirimi kloseti, štirimi predsobami, sobe imajo parketna tla, ali tudi za dve stranki, vsako stanovanje s štirimi sobami, pod celo hišo klet, v kleti tudi pralnica, v vsako kuhinjo je napeljan vodovod in je na ulico v prvem nadstropju balkon. Za vsako stranko je odmerjen tudi lep velik vrt. Vila prinaša na leto od strank 2200 K in občinskega davka prosta deset let. Ta vila je prav priporočna za penzioniste, pa tudi za tiste, ki imajo v mestu službo in se proda pod lahkimi plačilnimi pogoji za 30.000 K.

2. Proda se nova dvonadstropna hiša z lepim in velikim vrtom v mestu. Sobe na solnčni strani. Hiša je deset let davka oproščena. Stranke plačujejo na leto 2600 K in se proda hiša pod lahkimi plačilnimi pogoji za 34.000 K.

3. Proda se nova dvonadstropna visoka hiša v mestu s prodajalno, ki pa je tudi zelo pripravna za gostilno. (Vse drugo kakor pod številko 2.) Stranke plačajo na leto 3800 K in se hiša proda pod lahkimi plačilnimi pogoji za 50.000 K.

4. Proda se nova dvonadstropna hiša v mestu z najboljšimi stanovanji na solnčni strani in vsako za se oddeljeno. (Vse drugo kakor pod številko 3.) Stranke plačajo letno 3000 K in se proda za 40.000 K.

5. Proda se tudi nova dvonadstropna hiša, kakor pod številko 2. Stranke plačujejo na leto 2700 K in se proda za 36.000 K.

6. Proda se nova enonadstropna hiša v Studenčih na lepem razglednem prostoru blizu cerkve in šole. Prostori za gostilno in vsemi gostilniškimi pripravami. Se proda za 34.000 K.

7. Proda se novozidana hiša na Teznu ob veliki cesti in blizu šole, s štirimi sobami in štirimi kuhinjami z vežami, pripravna za vsakovrstno prodajalno; perilnica in studenec, lep velik vrt. Ugodni pogoji. Proda se za 10.000 K.

8. Prodajo se na Teznu pri veliki cesti stavbni prostori po 800 K.

9. Prodajo se v prometni ulici v mestu stavbni prostori po 6.— K štirjaški meter.

Vpraša se v uredništvu „Straže“.

Dr. Viktor Kac
ne ordinira do 1. septembra.

POZOR! Radi opustitve najstarejše narodne manufakturne trgovine
Karola VANIČA :: Celje :: Narodni dom
 Ustanovljeno 1880. se prodaja vse pod lastno ceno. Ustanovljeno 1880

**Prva južnoštajerska
 vinarska zadruga v Celju.**

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča zajamčeno pristna južnoštajerska namizna vina najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah.

Čisto posebno pa še opozarja na **sortimentna fina vina v buteljkah.**

Zahtevajte cenike! Prepričajte se s poskušnjo! Obiščite naše kleti!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov, ogrskih in laških vinotrzcev in naročajte vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vinarov.

Gostilničarji in trgovci, pozor!

Na prodaj so — samo Slovencem — pod zelo ugodnimi pogoji sledeča posestva:

1. V večjem trgu dobrodoča gostilna in trgovina s krasno vilo in lepim posestvom, cena 65.000 kron;

2. izvrstno obiskana gostilna na najugodnejšem kraju mesta z lepimi sobami, krasnim vrtom, dvorano in kegljiščem, cena 30.000 K;

3. ugodno ležeča gostilna in posestvo v celovski okolici, lepo novo poslopje, cena 15.000 K.

Pojasnila daje: Hranilnica in posojilnica v Velikovecu, Koroško.

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela masna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nadzoruje vipavski dekan. V zalogi je tudi pristni tropinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

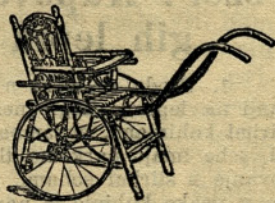
Kmetijsko društvo v Vipavi.
Velika izber pletenin

lastnega trpežnega izdelka. Vozički za otroke, potovalne korbice, vrtno pohištvo in pohištvo za verande, naslonjači i. t. d. po najnižjih cenah, istotako Brenabor v zve. Popravila izvršujem točno in zelo poceni.

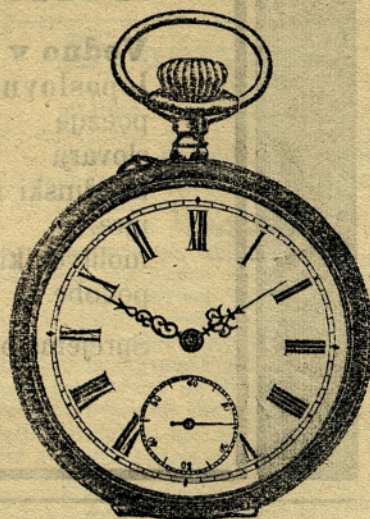
Izdelovatelj pletenin

A. PRAH

Maribor, Tegetthofstrasse 21.

Ure! Ure!
 V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K

Srebrne ure damske od 8 K

Srebrne verižice od K 2 40

Sreb. verižice damske K 3 60

Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne.

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

A. Wesjak, Maribor

„Pri železnici“

Glavni trg. vogal Stolne ulice

Priporoča svojo ogromno zalogo perilnega, manufakturnega in raznovrstnega konfekcijskega blaga po jako znižanih cenah.

Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki :

Celje, Narodni dom.

Franc Kolenc

Pristno domače deteljno seme vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti ter vedno sveže špecerijsko blago dobijo po najnižjih cenah v trgovini s špecerijo in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

P. n. gospodom interesantom iz industrijskih in trgovskih krogov!

Dunajska tvrdka A. Richter & Söhne, podjetje za revizijo železniških vozni listov, je ustanovila v Mariboru zastopstvo za nabiranje vozni listov v svrhu revizije.

Taka ustanova je po postavi prepovedana in je politična oblast zaradi tega zaprla to zastopstvo

Ker se je veliki del mojih tamošnjih klientov poslužil imenovanega zastopstva zaradi komoditete, si usojam p. n. interese opozoriti na konec istega in prositi, da mi zopet blagohotno vposljejo vozne liste v revizijo dokler ne otvorim svojo pisarno na tamošnjem trgu, kar se bode zgodilo na podlagi zakona v kratkem času.

Z odličnim spoštovanjem

Revizijsko-reklamacijski in tarifnopoizvedovalni biro S. Weinberger,

Gradec, Radetzkystrasse 10.

Cudovito zdravilo!

proti želodčni in črevesni bolezni, kakor tudi proti pljučnemu katarju; zelo priporočljivo za vsakega, ki trpi na slabi prebavi, sladkorni bolezni, kataralichnem ikerju (zlatenici), kroničnem katarju mehurja, je **naravna rudninska voda**

„**Marijin Vrelec**“

Gor. Gabernik Poljčane.

Edino slovensko podjetje te vrste!

Mnoga priznana pisma na vpogled

M. Dobravec,

: slikar in pleskar v Celju :

Gosposka ulica št. 5

prevzame vsa dela dekoracijske in pleskarske stroke, katera izvršuje vestno in po najnižjih cenah.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prosnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Denarni zavod spodnještaj. trgovstva in obrtništva — Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

sprejema vloge na knjižice od vsakega in jih obrestuje po

4 1/2 %

otvarja tekoče račune, eskomptuje menice in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskrbuje inkaso in obavlja sploh vse ji zaupane denarne posle po najkulantnejših pogojih.